ALIANȚA DICTATORILOR

ROMÂNIA
Newsweek®

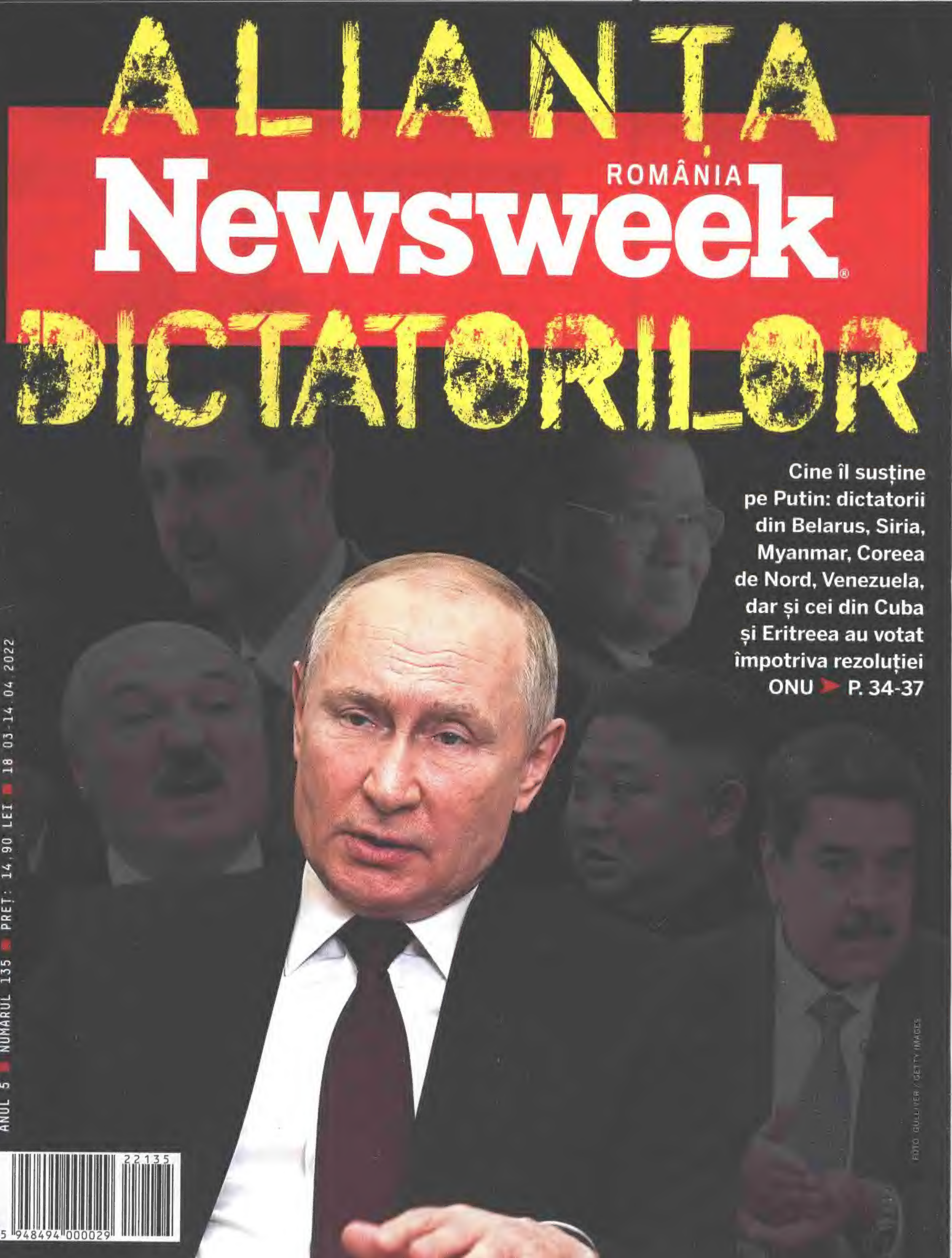

Cine îl susține pe Putin: dictatorii din Belarus, Siria, Myanmar, Coreea de Nord, Venezuela, dar și cei din Cuba și Eritreea au votat împotriva rezoluției ONU ➤ P. 34-37

FOTO GULLIVER / GETTY IMAGES

ANUL 5 ■ NUMĂRUL 135 ■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 18 03-14.04.2022

22135
5 948494 000029

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE A ROMÂNIEI

DEDICARE / AFACERI / PROFESIONALISM

ÎMPREUNĂ
PENTRU AFACEREA TA

Camera de Comerț și Indusrie a României
Bd. Octavian Goga nr. 2, Sector 3, București, 030982, România
Tel: 021 319 01 01 / Fax: 021 319 00 92
e-mail: ccir@ccir.ro
www.ccir.ro

Newsweek ROMÂNIA

18.03-14.04.2022 _ ANUL 5 _ NR.135

Apare lunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 15 aprilie 2022

SUMAR

Periscop

06 **Analiză**
Propagandiștii Kremlinului la București

Opinii

10 MIHAI DUȚĂ
Ar apăra românii Bucureștiul cum apără ucrainenii Kievul?

11 ION PETRESCU
Pentru cine bat clopotele la Kremlin

Periscop

12 **Investiții cu parfum de Kremlin**
Cele mai mari afaceri ale oligarhilor ruși în România

Dosar

16 **Războiul din Ucraina**
Cum trăiește invazia un american stabilit la Kiev

18 Rezistența din Ucraina

19 Civilii fac cocktailuri Molotov

20 **Fotoreportaj**
Din Ucraina, la București: Cele două fețe ale războiului

26 Rusia. Acest monstru pe care l-am hrănit

33 MIRCEA CĂRTĂRESCU
Războiul lui Putin cu mine și cu tine

34 **Corabia nebunilor**
Aliații lui Putin, puciștii și dictatorii lumii

38 Economia și rubla Rusiei se îndreaptă spre colaps

Magazin

46 **Sănătate**
Un virus nemuritor

56 **Pe hartă**
Alimente care stimulează imunitatea

60 **Formula 1 2022**
„Revoluția" efectului de sol și jantele cu capace aerodinamice în premieră

Calendar

64 Traian Vuia și visul imposibil: mașinile pot să zboare

» P.56

Află cum te poți abona » P.65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

Online manager _ Ștefan Onica

Senior-editori: Petre Badică, Flavia Drăgan, Mihai Duță, Lidia Moise, Adina Mutăr, Stelian Negrea, Răzvan Scăești eanu

Reporteri: Edi Neagu, Alexandru Pop, Daniel Toșa

Contributori: Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu, Ramona Ursu

Art director _ Cecilia Bălănescu

Corectură _ Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

EVENIMENTE _ Ioana Dumitru

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:

ipg Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

Focus_ ŞTIRI ÎN 4 FOTOGRAFII

ISACCEA, ROMÂNIA

Refugiați de război

Mii de ucraineni sosesc, zilnic, la punctul de trecere al frontierei Isaccea. Războiul declanșat de Putin a creat, deja, 1,5 milioane refugiați.

MUGUR VĂRZARIU

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Vizită istorică

Vicepreședintele Statelor Unite ale Americii, Kamala Harris, s-a întâlnit cu președintele României, Klaus Iohannis. Pe lista discuțiile s-a aflat situația din Ucraina.

INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Sfârșitul pandemiei

România a ieșit din starea de urgență și a decis să anuleze toate restricțiile, inclusiv obligativitatea de a purta mască. Infecțiile cu COVID-19 au făcut 63.000 de victime.

INQUAM PHOTOS/ ALEX NICODIM

BRAȘOV, ROMÂNIA

Românii din nou la coadă

Cozi imense s-au format și zeci de mașini au așteptat să alimenteze, în urma unei zvon potrivit căruia urmează o creștere a prețurilor la combustibili pe plan național. A fost un simplu foc de paie.

INQUAM PHOTOS / ALEX NICODIM

PROPAGANDIȘTII KREM

Politica lui Putin a fost susținută, în trecut, dar și azi, de o serie de politicieni, personalități publice și vedete din România. *Newsweek România* îi trece în revistă. – *Alex Darvari*

FOSTUL PREMIER AL ROMÂNIEI, Adrian Năstase, dar şi fostul ministru de externe Titus Corlăţean s-au afişat, în dese rânduri, alături de ambasadorul Rusiei la București, Valeri Kuzmin *(foto)*. Kuzmin a propagat toate ştirile false venite de la Kremlin şi a lansat teorii ale conspiraţiei în care, culmea tupeului, îi învinovăţea pe ucraineni de război.

Un premier condamnat și ambasadorul rus, la taclale

Locul preferat de întâlnire cu ambasadorul rus a fost Institutul Titulescu, pe care fostul premier îl conduce. Adrian Năstase a fost premier al României în perioada 2000 - 2004. Ulterior, Năstase a fost condamnat la pedepse însumând 6 ani de închisoare. A fost privat de libertate mai puţin de jumătate din această perioadă. El a fost reabilitat anul trecut, poate candida şi poate fi ales în funcţii publice. Fundaţia Europeană Titulescu, împreună cu Ambasada Federaţiei Ruse în România, au organizat, pe 11 aprilie 2017, la Casa Titulescu, simpozionul internaţional: „Securitate Europeană şi Regională: contribuţia României şi a Rusiei la consolidarea unui climat de încredere în zona Mării Negre".

„La simpozion au fost prezente personalităţi din lumea academică, economică si diplomatică, reprezentanţi ai unor instituţii academice de prestigiu din România şi din Rusia. Simpozionul a fost moderat de Preşedintele Fundaţiei Europene Titulescu, Adrian

Năstase, împreună cu Ambasadorul Federaţiei Ruse în România", potrivit prezentării.

Corlățean, în primul rând alături de Kuzmin

Printre vorbitori s-a aflat şi Titus Corlăţean, senator. Acesta a avut un discurs despre: „Poziţii convergente şi divergente – Diferite modalităţi de gestionare a relaţiilor bilaterale dintre România şi Rusia în viitor". Corlăţean a fost şi ministru de Externe. În poza care marchează finalul evenimentului, în primul rând sunt Corlăţean, Năstase şi Kuzmin.

Un alt vorbitor a fost Oleg Barabanov, director adjunct pentru cercetare ştiinţifică al Institutului de Studii Europene din cadrul Institutului de Relaţii Internaţionale de Stat din Moscova, de pe lângă Ministerul Afacerilor Externe al Rusiei. El a vorbit despre „Securitatea europeană în noua strategie de politică externă a Rusiei".

Fostul premier a continuat să promoveze viziunea ambasadei ruse şi în octombrie 2017. Fundaţia Europeană Titulescu şi Ambasada Federaţiei Ruse în România a organizat conferinţa: „Dilemele Europei. Viitorul relaţiilor dintre România şi Rusia".

„A fost o dezbatere foarte interesantă despre diferitele modele de ordine mondială, despre relaţiile interne din Uniunea Europeană, despre Brexit, dar şi despre relaţiile romano-ruse şi nevoia unui dialog pe diverse subiecte controversate", au spus organizatorii.

Vizita, întoarsă – la Moscova

Adrian Năstase s-a deplasat în Rusia, unde, „în data de 16 martie 2018, un grup de experţi şi profesori români – o delegaţie a Fundaţiei Europene Titulescu condusă de Adrian Năstase s-a deplasat la Mosova pentru a participa la o conferinţă cu tema Buna vecinătate în relaţiile internaţionale, cu privire specială asupra relaţiilor româno-ruse...", potrivit informaţiilor de pe pagina institutului Titulescu. Vecinătatea este, astăzi, atât de „bună", încât Putin a amenin-

FOTO: INQUAM PHOTOS / BOGDAN DĂNESCU; CALEAEUROPEANĂ.RO; FACEBOOK; INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

ţat România cu represalii dure dacă va permite aterizarea avioanelor ucrainene.

Tovarăşul Dughin, la Bucureşti

Ideologul regimului de la Kremlin, Aleksandr Dughin şi-a lansat acum cinci ani, la Bucureşti, volumul „Destin eurasianist". La acea vreme, Dughin avea interdicţie de intrare în Statele Unite ale Americii şi în Canada. În România, a fost coadă la autografe.

Dughin susţine expansiunea rusească. Conceptul său de „eurasianism" reprezintă mijlocul de realizare a unui vast imperiu care integrează Rusia şi state din Europa. Putin face, în Ucraina, un pas înainte pentru aplicarea teoriilor dughiniste care, în unele medii bucureştene, au fost bine primite.

Mădălin Ionescu, alături de Peiu, Guşă şi Severin

În mai anul trecut, a avut loc o „Dezbatere excepţională despre România şi Rusia: Mădălin Ionescu în dialog cu Valeri Kuzmin". Mădălin Ionescu s-a remarcat prin teoriile conspiraţiei lansate în timpul pandemiei COVID-19.

„Valeri Kuzmin nu ocoleşte niciuna din temele importante pentru români şi... dacă va aşteptaţi să urmăriţi răspunsuri spectaculoase la întrebările adresate, ei bine... chiar aşa va fi", a spus Mădălin Ionescu înainte de emisiunea TV. La final, din studio, au dezbătut interviul Adrian Severin, Cristian Diaconescu, Cozmin Guşă, Petrişor Peiu. Mădălin Ionescu a fost prezentator de emisiuni de cancan şi crede că „Putin joacă la un nivel mare". Ionescu spune că el ştie adevărul despre statul „prieten" Ucraina. Ghilimelele îi aparţin.

Severin: Ce nu i se poate reproşa Rusiei

Adrian Severin, fost ministru de Externe, condamnat la 4 ani de închisoare pentru luare de mită, spune că, „în criza ucraineană nimeni nu este inocent". Ce spune Severin despre decizia Rusiei de recunoaştere a independenţei regiunilor separatiste Donetk şi Lugansk: „Recunoaşterea este un act unilateral. Nimeni nu poate contesta unui stat suveran dreptul de a recunoaşte alt stat. După cum nimănui nu i se poate reproşa faptul că nu a recunoscut actul de autodeterminare a unui popor. Spania nu a recunoscut Kosovo". „Atunci când nimeni nu este vinovat, toţi sunt vinovaţi", spune Severin. O teză foarte convenabilă pentru Rusia cea agresoare.

LINULUI LA BUCUREŞTI

„Oricum ar fi, Aleksandr Dughin este un personaj interesant. Mi-a împărtăşit câteva dintre ideile care, în viziunea sa, constituie punţi de legătură cu spaţiul eurasiatic, cea mai importantă dintre acestea fiind filonul ortodox profund al identităţii şi spiritualităţii româneşti. Desigur, discuţia a fost mult mai amplă, fiind abordate atât evoluţiile actuale în plan internaţional, cât şi posibile scenarii legate de viitoarea configuraţie geo-strategică a lumii", scrie Adrian Năstase pe blogul său.

Puric: Să ne unim cu Rusia în numele creștinismului

Dan Puric nu mai are nicio busolă atunci când vede rădăcini creștine comune. El ignoră crime, dezastre umanitare, dacă acestea sunt comise de „frații" ortodocși.

„Dacă credem cu adevărat în creștinism, atunci trebuie să fim uniți împreună. România nu ar trebui să fie împotriva Rusiei pentru că, dacă suntem împotriva Rusiei, distrugem un vecin, o relație cu o țară creștină... Divizarea noastră nu este o soluție și cred că această separare a fost concepută pentru a crea un conflict artificial între noi și a dezvolta tensiuni politice", a spus Puric, potrivit portalului katehon.com.

Șoșoacă, la dineul de la ambasada rusă

Senatoarea Diana Iovanovici Șoșoacă a fost prezentă la Ambasada Federației Ruse din București la recepția oficială cu ocazia sărbătorii naționale, Ziua Rusiei. Fotografiile de la recepție o arată fericită alături de Dragoș Dumitriu, redactor la Sputnik România. În aprilie, ea a anunțat că își cere scuze Ambasadei Rusiei în urma unui protest organizat în fața acestei reprezentanțe diplomatice, legat de masacrul de la Fântâna Albă. Șoșoacă este cea mai „pe față" apărătoare a politicilor lui Putin.

Lasca, parlamentarul AUR care se vrea haios

Un alt putinist este parlamentarul independent (ex-AUR) Mihai Lasca. Într-o postare care se vrea haioasă dar ajunge oribilă el scrie:

„Luptătorul pe tocuri Vladimir Zelenski este președintele Ucrainei. El luptă ca o felină (cu poșeta) pentru țara lui, ascuns într-un buncăr de stăpânii globaliști. Misiunea lui de actor în acest film al războiului este de a-și juca cât mai bine rolul de erou salvator".

Și continuă: „România trebuie să rămână neutră în acest conflict din Ucraina iar trădătorii din conducerea țării noastre să nu acționeze la ordinul factorului extern în numele și detrimentul Poporului Român! România nu trebuie să se subordoneze nimănui!" Asta în condițiile în care tocmai lipsa de apartenență a Ucrainei la UE și NATO a transformat-o într-o pradă singuratică a lui Putin.

Premierul AUR: Scutul de la Deveselu este o rușine

Propunerea de președinte de onoare al AUR nu își ascunde orientarea sa politică pro-rusă.

„Vladimir Putin este un om care-și iubește țara. E o persoană care, din punctul meu de vedere, cunoaște foarte bine unghiurile diplomatice, le stăpânește și este înconjurat de foarte buni profesioniști. Nu am legături cu Rusia și nu am primit sprijin... Trebuie să te ai bine cu toți vecinii. În rest, trebuie să te ai bine cu toate puterile mari ale lumii: China, SUA, Rusia", a spus Georgescu.

Acesta a mai susținut că „Scutul Deveselu este o rușine diplomatică. Scutul nu are nimic legat de apărare".

Scutul de la Deveselu este cea mai eficientă armă de pe teritoriul României împotriva unei posibile agresiuni a Rusiei.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; IOCTAV GANEA; FACEBOOK; INQUAM PHOTOS / LIVIU FLORIN ALBEI

Ghiță, supărat pe refugiați

Parlamentarul Daniel Ghiță acuză România că își cheltuie banii pe refugiații ucraineni: „Austria nu primește refugiați. Ungaria doar 1%. Refugiații vor

rămâne pe teritoriul României cam 3 ani, până pot primi azil în altă țară? Cine suportă aceste costuri imense? Copiii refugiaților trebuie sa meargă la școală, au nevoie de doctori, asigurare de sănătate, bani pentru hrană, locuințe. Cine plătește ? Pentru seniorii și copiii României nu aveam bani, niciodată. Pentru refugiați de unde avem?". Același populism primitiv obișnuit la fostul bătăuș.

Capsali și obsesia globalistă

Iulian Capsali, anti-vaccinist și unul din cei care propagă știri „după ureche" sau după interese spune că Putin are intenții bune și vrea să destructureze conducerea globalistă (o eternă obsesie a lui Capsali) de la Kiev.

„O imensă coloană de blindate a ajuns la marginea orașului Kiev și vor fi puse în dispozitiv, forțând o demisie a actualei puteri. Kremlinul vrea să înlocuiască actualele marionete globaliste cu propriile lor marionete, care să asigure Rusia că vor rămâne în zona lor de influență și nu vor intra în structurile euro-atlantice", zice Capsali. Până la urmă, coloana de blindate a tras în civili și locuințe.

Cristoiu îl plânge pe „chiaburul" Putin

În stilul său conspiraționist din ultimii ani, Cristoiu deplânge faptul că Putin a devenit demonul, iar Zelenski joacă

rolul de înger. Totul prin complicitatea presei. „De la începutul războiului, televiziunile de știri au fost rechiziționate. Ele nu *sînt* instituții de presă, ci instrumente de propagandă amintind de Scînteia din anii stalinismului românesc. Chiaburului i-a luat locul Vladimir Putin. Țăranului sărac, *purtînd* în buzunarul de la piept carnetul roșu de partid și sub braț Cursul scurt al lui Stalin i-a luat locul Volodimir Zelenski", zice „maestrul" Cristoiu.

Tovarășul lui Cristoiu de jurnalism adevărat (ca pe vremuri), Comel Nistorescu ne asigură că nu pleacă din țară pentru că războiul e exagerat de actualii jurnaliști care nu mai sunt la fel de buni ca pe vremea sa (o idee de care nu s-a săturat încă).

„Nu mai suport să aud voma asta de pesimism, nenorocire și pericol. O stoarcere de lacrimi și văicăreli, cu jurnaliste care se lasă încălecate de copii, care se fac mereu că dau o *mînă* de ajutor la război, cu știri gonflate despre morți care, de fapt, au supraviețuit, arme termo-barice, butonul bombei atomice mai ceva ca un pix în *mîna* unui mort, drame, fantasmagorii și, mai ales, comentarii cretine de jurnaliști săltați și de jurnaliste intrate în priză ca aparatele de stors lacrimi și suspine", spune Nistorescu.

Anamaria Prodan. Atac pe flancul vedetelor

Rusia încearcă să câștige imagine apelând la vedete autohtone. În plin conflict, Anamaria Prodan s-a fotografiat alături de ambasadorul Kremlinului la București, Valeri Kuzmin. „Domnul ambasador și soția sunt minunați", a spus Anamaria Prodan, una dintre cele mai mediatizate „vedete" de la noi. Și Oana Lovin cere neutralitatea și emite teorii ale conspirației potrivit cărora România va fi condusă din afară în caz de război, pierzându-și suveranitatea, independența. E aceeași retorică folosită în discursurile despre inexistența COVID-19.

EDITORIAL

Ar apăra românii Bucureștiul cum apără ucrainenii Kievul?

MIHAI DUȚĂ, senior editor al *Newsweek România*

Vorbesc în fiecare zi cu un ucrainean, civil, care, de când au început atacurile asupra Kievului, își apără orașul cu prețul vieții, făcând cocktailuri Molotov. Mă bucur în fiecare dimineață când îmi răspunde. Au mai rezistat o noapte. Câți români ar face asta dacă am fi atacați?

Bărbatul cu care vorbesc are treizeci și ceva de ani și este analist financiar pe timp de pace. Adică o meserie de birou care poate fi făcută acum chiar și de acasă, nimic spectaculos.
De când a început războiul, face cocktailuri Molotov împreună cu alți civili și spune că toți cei care au rămas în Kiev n-au frică și sunt decișI să lupte până la capăt.
Zilnic avem dovezi ale unui eroism pe care nu ni l-am imaginat că ar fi posibil în zilele noastre.
Românii ar reacționa la fel dacă ar fi atacați de ruși?
Tipul ăla care apare pe la manifestații mascat cu două seringi înfipte în cap s-ar transforma în apărător al orașului?
Ar putea suporta o mască de gaze ca să-și apere semenii și să arate că este într-adevăr patriot? Sau s-ar ascunde sub pat sub pretextul că se apără de-o conspirație?
Mai degrabă adunătura șoșocilor i-ar primi pe agresori cu pâine și sare și și-ar cere scuze că nu le pot oferi mai mult decât pământul strămoșesc și viețile celor care se încăpățânează să trăiască aici. Au dat deja dovezi că ar face asta.
Vedem cum falși patrioți care vorbesc de independență și neatârnare spun că ar da însă țara pe mâna unui ucigaș ticălos. Cei care declară acum că fac mitinguri pentru libertate n-au nicio jenă să-l preaslăvească pe Vladimir Putin, cel care a decis arestarea câtorva mii de ruși care și-au permis să protesteze față de războiul din Ucraina.
Și totuși eu cred că sunt români care și-ar apăra orașele și țara așa cum o fac ucrainenii.
Sunt cei care astăzi se pregătesc să plece cu ajutoare spre taberele cu refugiați ucraineni, sunt cei care se află deja acolo, sunt cei care realizează că în locul lor am putea fi noi.
Și nu mai vorbim despre o amenințare pur ipotetică.
Eu sunt convis că genul ăsta de oameni, care nu stau cu patriotismul în gură toată ziua, dar ne fac să ne simțim mândri prin gesturile lor calde, ar fi gata de orice sacrificiu și dacă s-ar pune problema să-și apere țara.
Am toată încrederea în cei care pleacă la drum pentru a ajuta alți oameni prigoniți și deznădăjduiți, în cei care construiesc spitale, în cei care au grijă de copii, în cei care-și rup din timpul lor pentru a-i ajuta pe alții.
Și nu, nu cred deloc că-și vor apăra țara cei care scrâșnesc veșnic din dinți, răsuflă doar ură și nu contenesc în a ne explica ce bine ar fi să pactizăm cu un descreierat.

Adunătura șoșocilor i-ar primi pe agresori cu pâine și sare și și-ar cere scuze că nu le pot oferi mai mult decât pământul strămoșesc și viețile celor care se încăpățânează să trăiască aici.

Pentru cine bat clopotele la Kremlin

ION PETRESCU, contributor al *Newsweek România*

Am întâlnit diverși interlocutori în zilele marcate de imaginile, informațiile și comentariile vizând noua agresiune militară rusă, pe teritoriul Ucrainei, țara amenințată de visul imperial al lui Vladimir Putin.

Prima categorie este a tinerilor conștienți că drama din statul vecin trebuie stopată înainte de a se extinde în arealurile limitrofe. Asta pentru că aici este vorba și de viitorul lor, de oameni obișnuiți să trăiască liberi, într-o societate complexă, imperfectă, dar democratică, dar care nici nu se compară cu cea răsăriteană, unde autoritarismul îi ține pe compatrioții liderului de la Kremlin într-o stare a neputinței, momentane, de a schimba lucrurile.

O altă categorie este a seniorilor, care au văzut multe la viața lor și nu mai pot fi impresionați de declarații belicoase, bombardamente efectuate fără discernământ și atrocități care nu au nicio scuză în fața judecății de apoi a istoriei.

Aceștia știu că, dincolo de confruntarea nemiloasă dintre apărătorii ucraineni și invadatorii ruși, va exista o încetare a focului, un dezirabil armistițiu și, probabil, negocierile bazate pe compromisuri reciproce ar putea aduce iluzia păcii în Europa de Est.

Mai există și cei care și-au luat măsuri de a pleca pe alte meleaguri, din teama că flăcările războiului ar depăși granițele vestice ale Ucrainei, semn al fragilității unor semeni în fața stihiei răsăritene, una generată de pământeni care cred, la Moscova, că dreptul forței este mai presus de forța dreptului internațional.

Fiecare cu opțiunea sa, într-un moment în care secretarul de stat al SUA, Antony Blinken, declara că „Putin va eșua și Rusia va suferi o înfrângere strategică" în Ucraina. Deja, pe plan imagologic, Federația Rusă a pierdut, la scor, confruntarea cu fosta republică sovietică socialistă ucraineană.

Oricât de mult ar vrea Ministerul rus al Apărării să ascundă adevărul, este ridicolă afirmația acestei instituții militare că doar câteva sute de militari „au căzut la datorie" în Ucraina.

Și, oricât de mult este mințită opinia publică rusă de propaganda Kremlinului, este o infamie netrimiterea acasă a trupurilor neînsuflețite ale tinerilor ruși care și-au trăit ultimele clipe în infernul războiului purtat contra ucrainenilor.

Până mai ieri, familiile rușilor simpli se uitau la televizor și rămâneau cu impresia că asistă, fără alte consecințe, la adversitatea Moscovei față de Kiev, dar acum simpla veste a pierderii fiului plecat pe Frontul de Est constituie bulgărele de zăpadă pornit la vale, spre necesara anihilare a unei mentalități rămasă din alt veac, în primul birou oficial de la Kremlin.

Putin va eșua și Rusia va suferi o înfrângere strategică?

Pentru un timp, rezistența ucraineană va mai apăra marile orașe, dar dacă acestea vor fi treptat preluate sub controlul militarilor invadatori ruși, apărătorii ucraineni vor trece la continuarea luptei lor în afara marilor localități, într-un război de uzură prin care a mai trecut Armata Roșie în Afganistan.

Instituțiile ucrainene pot avea, în viitor, santinele răsăritene, dar pe timpul nopții numărul lor se va micșora și ambuscadele și loviturile surprinzătoare ale celor care nu vor abandona lupta pentru libertatea țării lor vor face diferența specifică, între moralul combatanților care nu mai au ce pierde, în afară de libertatea vieților lor, și cotropitorii unui tărâm fost sovietic, râvnit de Kremlin și pentru întinderea sa și bogățiile ascunse în subsolul pământului ucrainean.

Retragerea din marile orașe a armatei ucrainene va fi începutul decimării forțelor de ocupație ruse.

Instalarea de către Moscova a unui regim marionetă la Kiev va fi doar bomboana pe coliva regimului putinist.

Aparent, când se va ajunge la un asemenea moment, Putin va putea privi hulpav spre Republica Moldova, Estonia, Letonia și Lituania.

Acum sunt lansate, în arealul public al celor îngrijorați de expansiunea Rusiei, diferite scenarii privind îndepărtarea de la putere a șefului statului rus.

De ce ar trebui să plece din Kremlin?

Peste circa trei luni, imensul stat multinațional pe care îl conduce va fi - conform estimărilor specialiștilor în economie -, pe marginea prăpastiei.

În acel moment, în mod obiectiv, o schimbare se va impune, fie prin numirea unui alt Executiv rus, fie prin decizia de a se ieși din epoca Putin inaugurată în 1999, când a devenit premier apoi, în anul următor, președinte al Federației Ruse.

Terți susțin că marile manifestații de stradă îl vor obliga să plece. Nu cred. Forțele de represiune sunt încă puternice și bine plătite.

Alții estimează că oligarhii vor organiza răsturnarea actualului „țar", de la putere. O iluzie. Ei au conexiuni pentru promovarea propriilor afaceri, dar nu dau semne că sunt în stare să organizeze o lovitură de stat.

În opinia mea, cei care îl vor muta pe Vladimir Vladimirovici Putin din biroul prezidențial în altă parte vor fi militarii. Umiliți de deciziile în care opiniile lor avizate în mod evident nu au contat.

** Notă: Versiunea integrală a acestui comentariu va fi publicată în ediția online newsweek.ro*

INVESTIȚII CU PARFUM DE KREMLIN

Cele mai mari afaceri ale oligarhilor ruși în România

Privatizări, facilități și licențe. Sunt căile prin care autoritățile noastre au deschis larg ușa oligarhilor ruși către bani publici și mari întreprinderi de stat în ultimele trei decenii. Rețeta seamănă cu schema prin care s-au îmbogățit la ei acasă, în timpul regimului Elțîn, îmbrățișând apoi politica noului șef de la Kremlin, Vladimir Putin, sub comanda căruia armata rusă duce un război cumplit în Ucraina. – *Stelian Negrea*

AU INVESTIT LA NOI CONSTANT în două domenii strategice: siderugia şi energia. Apoi au creat pui aici, intermediind inclusiv importurile de gaze de la statul rus.

De altfel, investitorii ruşi nu cumpără în România direct prin companii ruseşti, ci, indirect, prin companii din paradisurile fiscale, atât din motive fiscale, dar şi pentru a-şi camufla originea investiţiei.

Primul şi cel mai important exemplu este cel al companiei ruseşti Lukoil deţinută de oligarhul rus Vagit Alekperov, aflat pe lista de sancţiuni impuse de statele occidentale împotriva Rusiei, după ce a declanşat în urmă cu mai bine de două săptămâni invazia Ucrainei. Deşi Lukoil s-a pronunţat deschis împotriva războiului, Alekperov, care avea o avere personală estimată înaintea declanşării războiului din Ucraina la 26 miliarde de dolari, şi-a ascuns iahtul într-un port din Muntenegru, alături de alţi oligarhi ruşi.

Imperiul Lukoil, protejat de Ponta

Lukoil e prezentă în România prin două mari entităţi: Lukoil România SRL şi Petrotel-Lukoil SA. Prima operează o reţea de 314 benzinării, iar cea de-a doua deţine o rafinărie în Ploieşti.

Însă imperiul lui Alekperov din România este mai vast şi cuprinde producţia şi distribuţia de energie electrică, inclusiv parcuri de producţie a energiei eoliene operate de Land Power SA în judeţul Constanţa.

Mai mult, Lukoil are o licenţă de explorare a unui zăcământ de gaze naturale în Marea Neagră împreună cu Romgaz, producătorul nostru de gaze naturale, pe care anunţase, în urmă cu doi ani, că intenţionează să o vândă.

Nicio tranzacţie nu s-a semnat de atunci.

Ruşii au cumpărat rafinăria în 1998, cu doar 53 milioane de dolari. Deşi au beneficiat de o serie de facilităţi fiscale, au fost acuzaţi de evaziune fiscală şi spălare de bani într-un dosar cu un prejudiciu estimat la aproape 2 miliarde de euro. Au fost achitaţi în primă instanţă.

Unul dintre cei mai vocali apărători ai rusilor a fost fostul premier al României, Victor Ponta.

Cele două mari filiale Lukoil din România s-au extins şi contabilizează o cifră de afaceri de aproape 10 miliarde lei, pe anul fiscal 2020, cele mai recente date bilanţiere disponibile.

Cifra de afaceri şi profitul patronului LUKOIL în România în 2020

Companie	Cifră de afaceri	Profit
Lukoil România SA	5,9 mld. lei	1,49 mld. lei
Petrotel Lukoil SA	3,8 mld. lei	441 mld. lei

Sursa: Ministerul Finanţelor Publice

PATRONUL LUKOIL, VAGIT ALEKPEROV, a primit de trei ori Ordinul de Merit pentru Patrie de la Vladimir Putin

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

Ajutor de la stat pentru importatorul gazului rusesc

Alt oligarh rus, Vitalyi Matchiski, alt imperiu clădit pe achiziția altor întreprinderi de stat. Sunt trei companii cheie din producția noastră de aluminiu: Alro Slatina, Alprom Slatina și Alum Tulcea.

Alro a fost privatizată de către guvernul lui Adrian Năstase în 2002, pentru doar 11,4 milioane de dolari pentru un pachet de 10% din acțiuni, după ce compania oligarhului rus cumpărase masiv acțiuni pe piața de capital și mai avea nevoie de aceste acțiuni pentru a deține controlul companiei.

Oligarhul rus a fost preferat de către statul român în dauna unor mari nume din industria de profil de la americani și canadieni până la francezi și norvegieni.

Privatizarea Alro a fost anchetată și de DNA, după 2006, dar fără niciun rezultat până astăzi.

Matchiski și-a extins imperiul de atunci și a ajuns să aibă o cifră de afaceri cumulată în 2020 de aproape 4 miliarde de lei și un profit de 350 miloane lei.

Matchitski a fost anul trecut cel mai mare intermediar al gazelor cumpărate de România de la compania de stat Gazprom, controlată de Kremlin. A adus astfel 90% din importuri, conform unor date agregate de *Newsweek România* pe baza cifrelor publicate de Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE).

Valoarea afacerii a fost de 1,65 miliarde lei.

În perioada 2016-2021, companiile lui Machitski au beneficiat de ajutoare de stat din partea guvernului României în valoare de 1 miliard de lei. Niciun alt investitor autohton și nicio altă corporație multinațională prezentă în România nu au beneficiat vreodată de ajutoare de stat de o asemenea mărime.

Cifra de afaceri și profitul patronului ALRO în România în 2020

Companie	Cifră de afaceri	Profit
Alro SA	3,1 miliarde lei	295 mil. lei
Alum SA	672 mil. lei	69 mil. lei
Imex Oil Limited Cipru	1,65 mld. lei	165 mil. lei

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice

Echipamente strategice expediate în Rusia

Grupul Mechel, unul dintre cei mai mari producători ruși de oțeluri speciale, deținut de un alt oligarh rus, Igor Zyuzin, a mers pe aceleași cărări bătătorite: a preluat pe sume derizorii o serie de combinate metalurgice. Pe unele le-a tăiat, după ce a luat utilaje strategice pentru producția NATO și le-a dus în Rusia, fără ca statul român să-l oprească. A vulnerabilizat astfel și industria noastră de Apărare.

Mechel a avut în portofoliu nu mai puțin de cinci producători de oțeluri

speciale: Combinatul de Oțeluri Speciale (COS) Târgoviște, Industria Sârmei Câmpia Turzii, Oțelul Roșu, Ductil Steel și Laminorul Brăila.

Tot în timpul guvernării Năstase, Zyuzin pune mâna pe fiecare din companiile de mai sus pe sume derizorii prin intermediul unei companii din Elveția: Conares Trading. La vremea respectivă nici autoritățile și nici măcar mass-media nu vorbeau despre faptul că acestea erau vândute unui investitor rus, ci unuia elvețian.

Ulterior relația s-a formalizat, Conares Trading era cumpărată de grupul Mechel. După un diferend personal cu Putin, Zyuzin își vinde în 2013 toate combinatele din România pentru o sumă derizorie de 230 de euro către Invest Nikarom SRL, deținut de doi cetățeni ruși.

Recent, o parte din COS Târgoviște a fost vândută către compania italiană Beltrame.

Fiecare din cele cinci combinate preluate de Zyuzin și vândute către cei doi cetățeni ruși anonimi au ajuns mormane de fiare vechi, fiind tăiate, dărâmate și în incapacitate de plată, aflate în procedura falimentului.

Cel mai bun exemplu este al unei instalații speciale de la COS Târgoviște – Forja de Blocuri și Bare – singura din Europa centrală și de Est certificată NATO pentru a construi țevi pentru tancuri, care a fost pur și simplu tăiată pe bucăți și trimisă în Rusia la câțiva ani de la privatizarea cu investitorii ruși.

Cifra de afaceri și profitul patronului MECHEL în România pe 2020

Companie	Cifră de afaceri	Profit
COS Târgoviște	44,6 mil. lei	-62 mil. lei
Industria Sârmei Câmpia Turzii	143,5 mil. lei	-5 mil. lei
Laminorul Brăila	63,7 mil. lei	34,5 mil. lei
Ductil Steel	25,3 mil. lei	-119 mil. lei

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice

Alte țevi, alt oligarh rus, la Reșița

În urmă cu mai bine de 10 ani, oligarhul rus Dimitri Pumpianski, un apropiat al lui Putin, îi făcea o ofertă lui Gigi Becali pentru a-i cumpăra clubul de fotbal. Pe atunci, clubul se numea încă Steaua.

Pumpianski deține cel mai mare producător de țevi pentru industria extractoare de petrol și gaze: Trubnaia Metalughiceskaia Kompania (TMK). La fel ca alți oligarhi ruși, Pumpianski a cumpărat, tot în timpul guvernării lui Adrian Năstase, pachetul majoritar de acțiuni deținut de statul român la două companii din industria siderurgică: Artrom Slatina și Combinatul Siderurgic Reșița.

Ambele sunt acum în spatele acronimului TMK.

Pumpianski a primit și el ajutoare de stat semnificative în ultimii ani de la autoritățile române.

Încurcate sunt căile gigantului Gazprom

Gigantul Gazprom, cel mai mare producător de gaze naturale al Rusiei, aflat pe lista sancțiunilor occidentale din cauza noului război declanșat de Putin în Ucraina, nu are o prezență directă în România.

Cele 12 benzinării Gazprom din România au apărut relativ recent și sunt operate de NIS Petrol SRL, fosta rafinărie sârbă, aflată sub controlul gigantului rus.

Deși îi vinde gaze lui Matchistki, ca să le aducă în România, Gazprom are separat o filială care face același lucru: WIEE România SRL.

ANRE, arbitrul pieței noastre de energie, nu publică date publice, deși gazele sunt achiziționate în final de statul român, care să arate ce procent anual din gazul importat din Rusia a vândut WIEE România SRL în ultimii 10 ani.

NIS Petrol SRL deține și o licență de explorare a unor zăcăminte de gaze naturale în zona Apuseni.

Gazprom mai deține și Gazpromneft Marine Bunker SRL Constanța, care este una din cele 37 de locații la nivel mondial care oferă servicii de bunkeraj maritim.

Rușii au pus mâna și pe Fortus Iași

Fortus Iași, aflată în insolvență, a fost deținută de Metalexportimport SA, care este deținută de compania off-shore Rivalion Trade Invest Corp BVI, controlată de Rosatomstroy Rusia.

Aceasta oferă servicii și produse pentru toate centralele nucleare rusești, existente sau în curs de

construire. Decretul de înființare a Rosatomstroy a fost semnat chiar de Putin. Compania deține mine de uraniu, fabrici de producere a combustibilului nuclear, institute de cercetare, practic, majoritatea companiilor din domeniul nuclear din Rusia.

Rușii s-au luptat ani de zile pentru o creanță istorică asupra ThyssenKrup. A existat chiar și un dosar DNA legat de privatizarea Fortus-Metalexportimport, însă concluziile acestuia nu au fost făcute publice nici până acum.

Imobiliare, servicii financiare și jocuri de noroc

Alte zone de interes pentru afaceriștii ruși merg către imobiliare și servicii financiare.

PATRONUL MECHEL, IGOR ZYUZYN (sus dreapta), a fost nevoit să-și vândă combinatele din România către doi ruși, după ce s-a certat cu Putin
PATRONUL ALRO, VITALI MACHITSKI, este intermediarul importului de gaz de la gigantul de stat Gazprom

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

Zamora Estate SRL Prahova anunța o investiție record într-o nouă stațiune de lux, cu o valoare uriașă de 1 miliard de euro. Urma să fie amplasată pe Valea Prahovei, la Bușteni. Nimic nu s-a întâmplat însă până acum, deși au trecut nouă ani de la acest anunț.

Acționarii germani și ruși ai Zamora Estate SRL dețin Domeniul Cantacuzino din Bușteni, având legături vechi cu fostul edil al stațiunii. Probabil pentru a cimenta legăturile locale, fiul unuia dintre acționari s-a căsătorit cu fiica fostului primar PSD, Emanoil Savin.

O altă zonă mai puțin expusă opiniei publice este cea a serviciilor financiare, unde investitorii ruși controlează sau dețin pachete de acțiuni importante la câteva companii, fie că e vorba de instituții financiare nebancare (IFN) sau bănci clasice: Mozipo IFN SA, Mikro Kapital IFN SA, Revo Technologies IFN SA, TBI Bank, Patria Bank.

Acestea sunt entități cu acționariat difuz, ascuns fie în paradisuri fiscale, sau în spatele unor companii înregistrate în UE pentru a li se pierde orice conexiune cu țara de origine.

Aceasta este o practică foarte folosită de investitorii ruși care dețin prin astfel de proxy/intermediari o serie de afaceri de anvergură în România, a căror origine rusească este necunoscută opiniei publice.

Pe piața jocurilor de noroc, una dintre cele mai dinamice și agresive, un om de afaceri rus pe nume Serghey Koziavkin deține Casino Palace SRL, un cazino situat în centrul Bucureștiului pe Calea Victoriei.

Oligarhul rus Oleg Boyko, care deține TBI Bank, deține controlul unuia din cei mai mari operatori de săli de jocuri de noroc, având nu mai puțin de 40 de locații în România sub marca Million.

RĂZBOIUL DIN UCRAINA

Cum trăiește invazia un' american stabilit la Kiev

Până să înceapă războiul, Andrew Kinsel, un american stabilit de mulți ani în Ucraina, avea o viață liniștită și o afacere de care era mulțumit. Totul s-a schimbat radical într-o singură noapte.

DE

MIHAI DUȚĂ

CU DOUĂ SĂPTĂMÂNI INAINTE SĂ ÎNCEAPĂ RĂZBOIUL, Andrew Kinsel, un american stabilit de mulți ani în Kiev, spunea că nu are de gând să părăsească orașul, chiar dacă ambasada Statelor Unite recomanda acest lucru. Lucrurile aveau să se schimbe dramatic.

Tipul vesel și încrezător se transformase total când am vorbit din nou cu el, la câteva zile după ce rușii declanșaseră războiul.

Cu lacrimi în ochi, și-a reamintit cum el, soția și cele două fetițe au fost nevoiți să fugă atunci când rușii au început să atace Kievul:

„Primisem informații că soldații ruși vor trece granița noaptea și am decis împreună cu soția să plecăm. Aveam totul în mașină și am pus alarma să sune la ora 5.00, dar la ora 3.00 a început atacul. Am primit mesaje de la oameni că lucrurile au degenerat și că rușii au început bombardamentele.

La ora 5.00 dimineața, locuința mea a fost zguduită de explozii. A fost un atac cu rachete lângă casa mea, nu s-au spart geamurile, dar șocul resimțit a fost foarte puternic. Locuința noastră este aproape de baza aeriană din Kiev.

Nu știu dacă a fost vreo rachetă trasă de la sol sau din avioan, dar explozia a fost foarte aproape de casa mea.

Am înțeles imediat ce se întâmplă. Mi-am trezit fetele, ne-am urcat în mașina și am plecat".

Andrew și familia sa au ajuns într-un oraș în apropiere de granița cu Polonia, dar fetele sale tresar speriate la fiecare zgomot mai puternic.

Au reușit să ia cu ei cele două pisici și cățelul pe care-i aveau în Kiev.

„Și aici, unde suntem acum, când eram în lift și s-a auzit un zgomot, fetele și soția au sărit speriate pentru că era un sunet similar cu ceea ce auzisem în dimineața în care a fost atacat orașul nostru.

Noi suntem norocoși. Animalele noastre erau speriate de bombe, dar le-am putut lua cu noi. Acum suntem cu toții împreună, soția mea, fetele, două pisici și un câine", ne-a spus Andrew Kinsell.

Veștile din Kiev nu sunt însă bune deloc.

„Apartamente și blocuri au fost lovite de rachete în zona unde îmi duceam copii la școală. Locatarii acelor apartamente au fugit. Acolo nu e niciun obiectiv militar. Prietenii mei spun că mai multe blocuri din Kiev au fost bombardate cu rachete de artilerie. Se dă o lupă aprigă acolo. Prietenii mei luptă în continuare. Ucrainenii sunt foarte curajoși. Rușii au pierdut în Afganistan, vor pierde și în Ucraina", spune americanul.

Nu știe din ce va trăi

Andrew Kinsel a ajuns pentru prima dată în Ucraina în 1992. Până să înceapă războiul, era stabilit la Kiev împreună cu soția sa, două fete, două pisici și un cățel și avea o afacere care era în creștere. Acum, afacerea lui e închisă, pentru că nimic nu mai funcționează normal. Andrew nu știe când și cum își va relua activitatea sa de consultanță pentru firme. Speră ca războiul să înceteze cât mai

repede și viața să meargă înainte. Spune însă în continuare că nu vrea să plece din Ucraina. Ține permanent legătura cu prietenii săi din Kiev, trimite zilnic emailuri și încearcă să spună cât mai multor oameni ce se întâmplă acum în Ucraina.

Cum s-a schimbat Ucraina în ultimii 30 de ani

Andrew Kinsel a povestit și despre transformările care au avut loc în Ucraina în ultimii 30 de ani:

„Când am venit, economia era slabă, erau puține lucruri pe care le puteai cumpăra din magazine.

Acum sunt o mulțime de restaurante, cafenele, oamenii au mașini, pleacă în vacanțe în Europa. Deci economia țării s-a schimbat foarte mult, așa cum s-a întâmplat și în România, de când am venit pentru prima dată.

Dar mai important este că s-a schimbat psihologia oamenilor. În 1992, mulți vorbeau limba rusă, simțeau rusește și nu înțelegeau valorile europene.

Acum, mulți pleacă în vacanțe în Italia, Spania, Germania, Franța. Unii lucrează acolo, alții merg la cumpărături.

Dar eu cred că oamenii nu vor să mai facă parte din Rusia. Au înțeles că în Europa este democrație și vor și ei ca Ucraina să fie o țară democratică, fără corupție.

Dacă te uiți pe statistici, în anii 2000, majoritatea ucrainenilor nu voia să facă parte din NATO sau UE. Acum, mai multe de jumătate dintre ucraineni vor să facă parte din aceste alianțe". ◘

FOTO: STATE EMERGENCY SERVICES

REZISTENȚA DIN UCRAINA

Un ucrainean a povestit pentru *Newsweek România* cum rezistă oamenii de atâtea zile la atacurile rușilor. – *Mihai Duță*

ANTON ESTE ANALIST FINANCIAR în vreme de pace, o meserie fără nicio legătură cu războiul. El este printre cei care au ales să rămână în Kiev, alături de mulți alți ucraineni hotărâți să-și apere orașul.

Când am vorbit cu el, tocmai donase sânge și se pregătea pentru o nouă zi de asediu.

„Cu o seară înainte de a începe luptele, am primit informații că s-ar putea să fie o invazie, dar nu prea am crezut că va fi așa. Am împărtășit această informație doar cu câțiva prieteni. Apoi, la dimineață au început să se audă exploziile. Am primit un telefon de la rude care ne-au spus că a început atacul. Am avut un sentiment de panică", povestește Anton.

Apoi, drumurile s-au aglomerat cu mașinile celor care plecau.

„Rușii au atacat civili și clădiri de locuințe. Avem destulă mâncare, destul combustibil, magazinele alimentare sunt deschise, poți cumpăra de toate, dar nu poți plăti cu cardul. Eu m-am pregătit pentru asta și mi-am pus benzină deoparte, am scos bani cash", ne-a spus Anton, care tocmai venise de la un centru de donare de sânge aflat la 10 km de Kiev. Ucraineanul spune că toți cei care au rămas nu se tem și își vor apăra orașul. La fel se întâmplă și în Harkov și în celelate orașe atacate.

„Când m-am interesat de cunoscuții din Harkov, am aflat de la prieteni sau colegi care au rude acolo că oamenii nu pleacă, ceea ce înseamnă că au încredere că ucrainenii vor păstra orașul.

În Kiev trebuie să ne relocăm, să ne păstrăm depozitele cu arme, trebuie să ne protejăm civilii, să ne bazăm pe trupele de la sol, să ne bazăm doar pe atacurile de la sol, pentru că în aer suntem vulnerabili", a mai spus Anton.

Și el speră ca presiunile comunității internaționale să ducă la oprirea războiului și la căderea lui Putin.

CIVILII FAC COCKTAILURI MOLOTOV

ALEX, UN UCRAINEAN DIN KIEV, care lucra în domeniul bancar până acum câteva zile, își apără orașul cu orice preț. El este unul dintre tinerii care a ales să rămână în Kiev și să lupte pentru orașul său.

Acum, el pregătește cocktailuri Molotov, la fel ca la protestele Euromaidan din 2014, atunci când a fost înlăturat de la putere președintele pro-rus Viktor Ianukovici, așa că are antrenament.

Purtăm cu el o corespondență zilnică și sperăm, de fiecare dată când vorbim, să fie totul în regulă cu el și cu cei care luptă acolo împotriva rușilor.

„Preparăm cocktailuri Molotov cu benzină și ulei, după recomandările Ministerului Apărării. Nu sunt eficiente în cazul tancurilor, dar sunt eficiente în cazul celorlalte mijloace de transport. Le-am testat în 2014, la Maidan. Când merg cu viteză mică, mașinile pot fi oprite ușor cu cocktailuri Molotov dacă le arunci la roți", spune Alex, care ne-a trimis și o fotografie cu portbagajul mașinii sale plin cu astfel de sticle incendiare.

Pericol continuu

Alături de el, alți civili își riscă zilnic viața nu doar când fac amestecurile explozive, ci și când le transportă și le aruncă. Acțiunile civililor sunt coordonate de Ministerul Apărării tocmai pentru a avea o eficiență maximă. Cele mai grele momente sunt după ora 2-3 dimineața, când atacurile se întețesc. Până acum, Kievul a rezistat. Iar cei care sunt acolo, militari și civili, sunt decișI să lupte pentru fiecare stradă. Circa 500 de civili, dintre care 41 de copii, au fost uciși în Ucraina de la începutul războiului, conform ONU.

FOTOREPORTAJ

Din Ucraina, la București: Cele două fețe ale războiului

Alungați peste noapte din propriile case, mulți ucraineni au lăsat tot ce aveau în urmă și au venit în România pentru a-și vedea copiii cât mai departe de un război mișelesc. – *Mugur Vărzariu*

AM AJUNS LA ISACCEA PE O NINSOARE ŞI UN vânt puternic ca în plină iarnă, deşi era ultima zi din februarie.

Cei mai norocoşi dintre refugiaţi, dacă putem spune aşa, treceau Dunărea la adăpostul propriilor maşini.

Sute de ucraineni, mame cu copii şi bunicile lor, treceau însă pe puntea bacului. Aceştia aveau de înfruntat aproximativ 15 minute de furtună rece, protejaţi doar de hainele pe care le îmbrăcaseră atunci când plecaseră de acasă din oraşe precum Odessa sau Izmail.

Mulţi dintre ei plecaseră cu gândul că nu se vor mai întoarce niciodată şi vedeau România doar ca pe o ţară de tranzit.

Mare parte dintre cei ce tranzitau punctul de frontieră de la Isaccea îşi găsiseră pe Internet, încă din Ucraina, contacte în rândul populației locale care se oferiseră să îi ajute cu transportul şi cazarea. Asociaţiile de voluntari mobilizate pentru a primi refugiaţii s-au organizat exemplar.

Imediat după debarcare, preluau mamele şi copiii, pe care îi adăposteau în corturi unde le ofereau apă şi mâncare. Dar poate cel mai important lucru au fost cartelele telefonice donate de operatorii din România.

Grupuri mici erau apoi conduse către punctul de frontieră pentru îndeplinirea formalităților de trecere, care au fost foarte bine organizate.

1 Martie la frontiera cu Ucraina

După 24 de ore de frig și viscol, fără mâncare, la miezul nopții am ajuns la Spitalul de Urgență din Tulcea. Spre dimineață mi-am revenit cât de cât și eram hotărât să plec spre casă.

Era 1 Martie și nu am putut să nu mă mai opresc încă o dată la frontieră, având în vedere semnificația zilei.

Așa am întâlnit-o pe Anastasiia, pe mama ei și pe Emily, fetița în vârstă de 4 ani. Cele două femei mi-au atras prima oară atenția când au început să vorbească în engleză cu voluntarii. Au fost primii refugiați pe care i-am rugat să îmi povestească situația în care se află.

Probleme cu documentele

La un moment dat, am observat că toți din grupul Anastasiiei fuseseră procesați, numai familia ei aștepta în continuare.

Apoi, au fost invitate în birourile vamale și, pentru câteva minute, le-am pierdut din vedere. L-am întrebat pe unul dintre agenții vamali de ce se întârzie eliberarea vizei în cazul ei și mi-a spus că, neavând la ea pașaportul biometric, s-ar putea să fie probleme.

Am intrat în birourile vamale și am găsit-o în picioare, plângând. Mama ei mi-a confirmat faptul că are un pașaport vechi, că pe cel nou l-a uitat acasă în Odessa și că nu știu dacă vor obține viza.

UNIUNEA EUROPEANĂ SE AȘTEAPTĂ SĂ PRIMEASCĂ PÂNĂ LA 5 MILIOANE DE REFUGIAȚI DIN UCRAINA

Refugiați ucraineni trecând în România pe la Isaccea

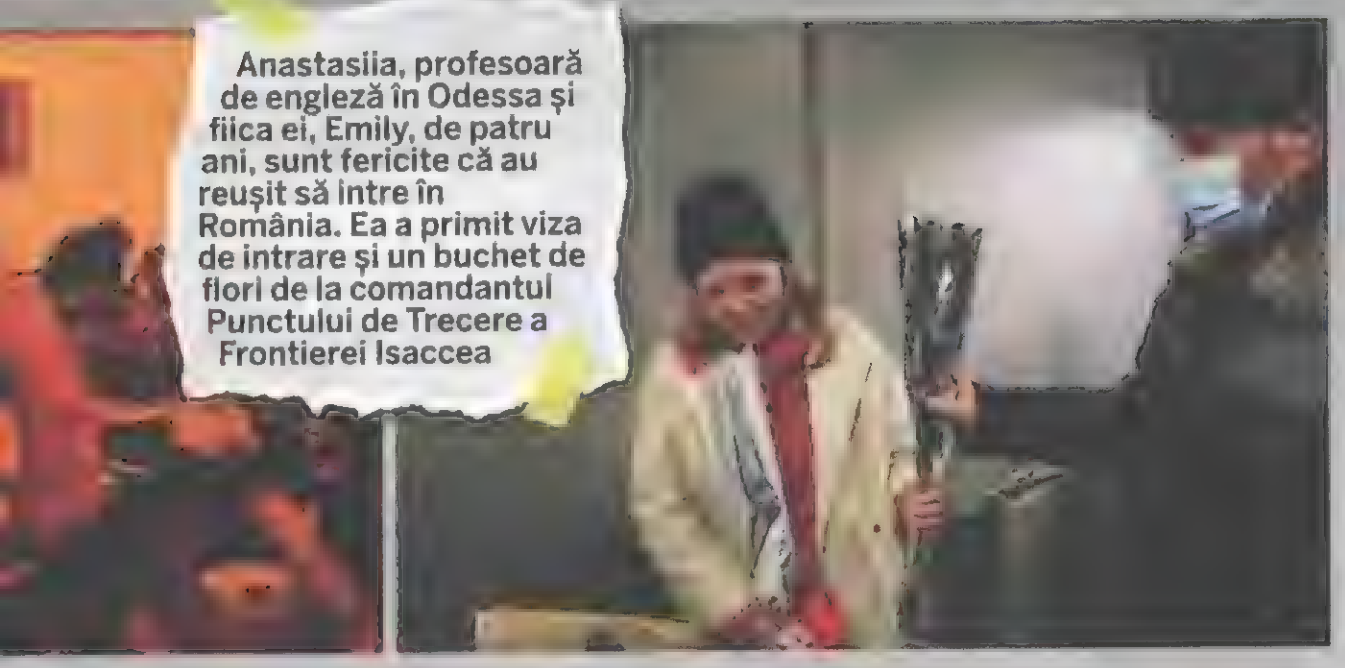

Anastasiia, profesoară de engleză în Odessa și fiica ei, Emily, de patru ani, sunt fericite că au reușit să intre în România. Ea a primit viza de intrare și un buchet de flori de la comandantul Punctului de Trecere a Frontierei Isaccea

Anastasiia și fiica ei de 4 ani, Emily, în casa gazdelor din București

Viză de România și un buchet de flori

În acel moment, și-a făcut apariția, fără nicio legătură cu acest caz, comandantul vămii, Mihai Barbu.

Nu știam cine este, însă, în momentul în care a întrebat de ce plânge doamna, i-am răspuns cu într-o suflare și abia la final l-am întrebat cine este.

I-a cerut Anastasiiei să îi arate actul pe care îl are asupra ei și aceasta a scos un fel de buletin vechi ucrainian.

Privindu-l, comandantul mi-a spus cu regret că acela nu este un pașaport și că, din păcate, în acest caz doar instituția azilului mai este o opțiune.

În acel moment dramatic, unul dintre agenții vamali a intervenit și i-a spus comandantului că doamna a prezentat și un pașaport vechi.

Douăzeci de minute mai târziu, comandantul revenea cu pașaportul pe care aplicase o viză temporară și cu un buchet de flori.

În gazdă la o familie din București

În acel moment, m-am decis să merg cu această familie până la București, unde urma să fie cazați de un bun samaritean.

Mihai Oprescu, cadru activ în Jandarmeria Română, se oferise să le cazeze în casa în care locuia mama lui.

Doamna Oprescu lucrase mulți ani în Italia ca îngrijitoare și acum, revenită acasă, le oferea cele două camere refugiaților ucrainieni, ea fiind pregătită să doarmă în sufragerie.

Mihai, tată de fetiță la rândul sau, a primit-o pe Emily ca un adevărat părinte.

În zilele imediat următoare, pe lângă faptul că au reușit să le facă să se simtă ca acasă, Mihai a căutat să le ajute cu tot ce a fost nevoie, de la informații vitale până la oferirea unei cartele telefonice.

Dacă în aceste zile Putin ne arată fața urâtă a războiului, oameni precum cei din familia Oprescu ne-au aratat ce are umanitatea mai de preț și anume compasiunea. ◻

MUGUR VĂRZARIU
este fotograf de documentar și realizator de film cu o recunoscută activitate în apărarea drepturilor omului la nivel internațional. Mugur poate fi urmărit și pe www.mugurvarzariu.com

Emily, în casa familiei Oprescu din București

Mihai Oprescu, și el tată de fete, împrună cu Emily și Anatsasiia în București.

Familiile de ucraineni cu copii au avut de îndurat un frig pătrunzător

O mamă cu nouă copii, imediat după trecerea frontierei în România

Darina, o fetiță de nouă ani, are grijă de Oscar, pisica ei, în corturile de primire de la Isaccea

Diana are 7 ani și este din Izmail

Familii de ucraineni cu copii în zona corturilor în care primeau apă și hrană la Isaccea

RUSIA. ACEST MONSTRU

Rusia nu este o tiranie de azi, de ieri. Rusia nu este un stat agresor doar din 24 februarie 2022. Sub ochii și cu banii Occidentului, Vladimir Putin și-a construit, cu migală, un regim despotic, criminal, cleptocratic și agresiv. Astăzi, căutăm cu disperare să scăpăm de dependența energetică și plătim un preț greu pentru orbirea noastră. Dar nu toți din Occident sunt vinovați în aceeași măsură și va veni timpul să învățăm lecțiile necesare – *Ovidiu Nahoi*

SUNTEM ÎN 1 MAI 2027. ȘTIRILE DINSPRE RUSIA sunt îngrijorătoare, în momentul în care Kremlinul aniversează cinci ani de la „victoria" împotriva Ucrainei. După obicetul locului, se organizează o uriașă paradă militară în Piața Roșie. Vladimir Putin, cu fața botoxată, e acolo.

În primăvara lui 2022, după o lună și jumătate de lupte, guvernul președintelui ucrainean Volodymyr Zelenski a acceptat condițiile de pace puse de Rusia – recunoașterea anexării Crimeei și a independenței republicilor Donețk și Luhansk plus renunțarea la proiectul aderării la NATO.

Liderul ucrainean, refugiat între timp la Lvov, spera ca astfel să păstreze controlul asupra celei mai mari părți a țării și să se poată concentra pe proiectul aderării la UE. Dar Rusia nu a ținut cont de înțelegerile anterioare, a continuat bombardamentele, până când a obținut controlul asupra întregii țări.

A urmat o represiune îngrozitoare, rapoartele internaționale vorbind despre execuții în masă în rândul persoanelor considerate „ostile", reținere abuzive și deportări. Milioane de ucraineni au continuat să se refugieze în țările învecinate pentru a scăpa de acest coșmar. În locul lor, în orașele și satele părăsite au fost aduși ruși sau locuitori din alte regiuni autonome, precum Cecenia sau Daghestan.

La cinci ani de la declararea obținerii controlului total asupra Ucrainei și încorporarea ei în Uniunea devenită de acum Rusia-Belarus-Kazahstan-Ucraina, presa internațională raportează despre menținerea unor zone de rezistență și despre grupuri armate de partizani, care continuă să provoace pierderi invadatorului rus.

Guvernul în exil al președintelui Zelenski cere mereu ajutor pentru declanșarea unei insurecții, dar puterile occidentale refuză să se angajeze într-o acțiune fățișă împotriva Rusiei.

Chiar știrile care vin dinspre Rusia și Ucraina au probleme de credibilitate. Întregul spațiu rus este rupt de lume, din punct de vedere informațional. Toate rețelele de socializare din Vest au fost blocate, Rusia s-a desprins de Internetul planetar. Informațiile provin din postările puținilor curajoși care trimit clipuri în afara țării prin legături personale sau din mărturiile celor care fug din Rusia.

Ei relatează despre problemele economice generate de sancțiunile occidentale. Multe produse de bază se găsesc foarte greu sau sunt foarte scumpe, cozile amintesc de vremurile Uniunii Sovietice. Economia este militarizată, alimentele raționalizate, presa și mai strict controlată, protestele interzise și reprimate în forță.

Presa de propagandă, singura permisă de altfel, vorbește în fiecare zi despre iminența unui atac din partea NATO și despre necesitatea unei lovituri preventive. Analiștii se întreabă, pe posturile de televiziune, în cât timp pot ajunge soldații ruși la Berlin - potrivit evaluărilor, între cinci și zece zile.

În această atmosferă tensionată, declarațiile care vin de la Moscova, cu prilejul „celei de-a cincea aniversări" produc îngrjorare în România, Polonia și țările baltice.

Președintele Putin afirmă că țara sa, care acum se învecinează cu NATO și UE, de la gurile Dunării și până la Marea Baltică, se simte în nesiguranță.

Prezența trupelor NATO la granițele răsăritene ale României și Poloniei, precum și în țările baltice, este văzută ca o amenințare directă la adresa securității Rusiei. Este reiterată cererea de retragere a NATO din toate fostele state comuniste precum și „demilitarizarea completă" a acestora.

„România, stat artificial, Transilvania, un dar al lui Stalin"

Țările baltice sunt acuzate de „genocid" împotriva minorităților rusofone de pe teritoriul lor. Polonia este acuzată că poartă întreaga vină pentru declanșarea Celui de-al Doilea Război Mondial și, pe cale

LIDERII OCCIDENTALI, DAR ȘI OPINIA PUBLICĂ REVALORIZEAZĂ ACUM ROLUL ALIANȚEI ATLANTICE DE GARANT AL SECURITĂȚII COLECTIVE.

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

de consecință, trebuie să plătească Rusiei despăgubiri de sute de miliarde de dolari. Altfel, vor fi consecințe politice și militare.

Cât despre România, Kremlinul spune că nu este un stat cu rădăcini istorice, fiind creat după Primul Război Mondial, prin acapararea unor teritorii aparținând altora – sârbi, bulgari, unguri, moldoveni.

Limba română este de origine slavă, fiind doar influențată de coloniștii romani „hoții de la porțile Romei, exilați la porțile Orientului".

După Cel de-al Doilea Război Mondial, Stalin a dat României Ardealul de Nord. Este timpul să destalinizăm România și să-i arătăm ce înseamnă democrație, mai spune propaganda rusă.

Acest tablou este ficțiune pură. Dar...

Ei bine, câteva dintre culorile acestuia ar putea deveni realitate în perioada următoare. Lumea se află cu adevărat într-un moment de cumpănă. Într-adevăr, prin declanșarea agresiunii împotriva Ucrainei, Vladimir Putin a reușit să unească Occidentul într-un mod pe care chiar și liderii vestici nu și-l puteau imagina.

VLADIMIR PUTIN la conferința de presă comună cu Olaf Scholz, cancelarul Germaniei, venit la Moscova cu zece zile înainte de invadarea Ucrainei, în încercarea de a media pacea.

Relația transatlantică, aflată în criză profundă în ultimii ani, a fost reparată. Liderii occidentali dar și opinia publică revalorizează acum rolul Alianței Atlantice de garant al securității colective.

Cuvintele din 2019 ale președintelui francez Emmanuel Macron, potrivit cărora „NATO se află în moarte cerebrală", sună parcă venind dintr-o altă lume. Cu un an înainte de această declarație, liderii Alianței de-abia dacă reușiseră să-l convingă pe președintele Donald Trump să nu plece, în timpul summitului de la Bruxelles. Ceea ce se întâmplă în aceste zile depășește până și așteptările optimiștilor de la sediul central al NATO. Animozitățile transatlantice au fost date uitării. Disputa privind gazoductul

North Stream 2 a fost uitată. Veșnica discuție cu privire la cheltuielile prea mici ale Germaniei pentru apărare a fost depășită. Germania se înarmează și a rupt-o cu tradiția ei postbelică, adânc înrădăcinată în suferințele Celui de-al Doilea Război Mondial, de a nu furniza material letal în zone de război. Suedia și Finlanda, atât de mândre de neutralitatea lor, cochetează cu NATO.

Occidentul a decis sancțiuni economice și financiare fără precedent, asumându-și partea lui de pierderi. Marile companii occidentale se retrag din Rusia, prețurile gazelor, petrolului și materiilor prime crește, bursele o iau în jos. Este un preț asumat, care ar putea înlocui un preț mai mare, plătit ulterior.

Dacă Vladimir Putin a mizat pe lipsa de reacție a Occidentului, ca în cazul războiului din 2008 împotriva Georgiei sau pe sancțiuni minore, ca după anexarea Crimeei, atunci a calculat greșit. Dacă a crezut în propria propagandă referitoare la decadența Occidentului, la lipsa de curaj și de bărbăție, atunci s-a dovedit a fi un mare naiv.

Întrebarea este însă dacă Occidentul, cu tot aplombul său regăsit, poate opri escaladarea și descuraja Rusia. Ideea care se desprinde acum este aceea a sprijinirii Ucrainei pentru a rezista cât mai mult, chiar în cazul pierderii Kievului și instalării unui guvern în exil.

Ucraina trebuie sprijinită inclusiv pentru a purta, la nevoie, un război de gherilă sau pentru a declanșa o insurecție. Date fiind sancțiunile extrem de dure, războiul și ocupația ar urma să devină, pe termen mediu, nesustenabile pentru Rusia. Și atunci, fie s-ar produce o lovitură la Moscova, fie regimul Putin, sleit de puteri și sub presiune internă, ar veni la negocieri.

Este posibil, dar avem de învățat câteva lucruri de aici. Astfel încât scenariul sumbru prezentat mai sus să nu devină realitate.

Ieșirea din capcana energetică

Mai întâi de toate, că dependența de Rusia este catastrofală pe termen scurt, mediu și lung. Iar dintre toate dependențele, energia este cea dintâi.

Potrivit datelor Eurostat, energia este primul produs importat de UE din Rusia. Anul trecut, circa 62% din importurile UE din Rusia erau reprezentate de energie - echivalentul a aproape 100 de miliarde de euro. UE importă 90% din gazul natural pe care îl consumă, iar Rusia deține o pondere de 41% din aceste importuri. Comisia Europeană a anunțat deja că vrea să scape de dependența de gaze față de Moscova. Dar aceasta nu se poate realiza peste noapte, ci doar prin măsuri care să aibă efect în următorul deceniu. În plus, dependența europeană de gazul rusesc nu se manifestă la fel în fiecare țară - și aceasta ar putea adânci diviziuni deja experimentate la masa celor 27. Finlanda, Letonia sau Bulgaria sunt aproape total dependente de Rusia. Dependențele Lituaniei, Poloniei, Ungariei și Germaniei se situează între 40% și 70%. În timp ce România se găsește într-o situație privilegiată: este dependentă doar în proporție de 9%.

Comisia vizează o trecere accelerată la energie durabilă - eoliană, solară, hidrogen, biogaz. De asemenea, sunt avute în vedere noi tehnologii care să ducă la reducerea consumurilor energetice.

Stocurile de combustibil ar trebui să ajungă la 90% din necesar, până în luna octombrie a fiecărui an.

De altfel, prim vicepreședintele Comisiei Europene, Frans Timmermans, a recunoscut că va fi „al naibii de greu". În acest mozaic al aprovizionării cu gaz natural – provenind din alte surse– este foarte dificil de impus atât de brusc o nouă schemă.

PUTIN, asemuit cu Diavolul și cu Hitler de protestatarii anti-război din Berlin și Viena

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

RUSIA A ALIMENTAT, ANI DE-A RÂNDUL, FORMIDABILA MAȘINĂRIE DE PROPAGANDĂ A KREMLINULUI. AN DUPĂ AN, ACEASTA A OTRĂVIT MINȚI ȘI A PERVERTIT SUFLETE

Liderii UE reuniți joi și vineri (10 și 11 martie) la Versailles, lângă Paris, au dezbătut acest plan de acțiune al Comisiei Europene.

Un alt palier este cel comercial. Bruxelles are în vedere diversificarea surselor de aprovizionare și construirea unor depozite noi de gaze, astfel încât rezervele să poată fi asigurate din timp, iar continentul să nu poată fi supus șantajului energetic. Noile surse de gaz ar putea fi Algeria, Norvegia, Regatul Unit și SUA și, pe un termen mai lung, Azerbaidjan și Qatar. Însă o mișcare de o asemenea amploare pe piața globală a gazelor nu e ușor de realizat și necesită timp.

Pe termen scurt, Comisia își revede ambițioasele planuri din cadrul Green Deal. Cărbunele va putea fi folosit, pe termen scurt, pentru a compensa lipsa gazelor sau prețul exagerat al acestora.

Ne aflăm însă într-o cursă contracronometru cu Moscova. Cine va clipi primul? Va reuși Uniunea Europeană să scape din lațul energetic rusesc înainte ca Moscova să mai poată lovi din nou, cu puterea ei distructivă?

Lecția amară pentru care plătim scump

O altă lecție importantă, care depășește cadrul Rusiei: regimurile autoritare sunt mereu un pericol, iar „pragmatismul" se va întoarce împotriva lumii libere, mai devreme sau mai târziu.

În definitiv, războiul murdar pe care Rusia îl duce astăzi în Ucraina este alimentat, într-o foarte mare măsură, din banii Uniunii Europene. Amintiți-vă cifra de 1.000 de miliarde de euro anual, cât reprezintă factura energetică.

Dar nu este vorba numai despre bombele și rachetele care cad asupra Ucrainei. „Pragmatismul" Occidentului a alimentat, ani de-a rândul, formidabila mașinărie de propagandă a Kremlinului.

An după an, aceasta a otrăvit minți și a pervertit sufletele în democrațiile noastre. A influențat alegeri și referendumuri și a susținut extremismul, a alimentat diviziunile din societate. În acest timp, lideri politici retrași din funcții la vârf în Uniunea Europeană au mers să lucreze pentriu interesele Rusiei.

În plină invazie a Rusiei împotriva Ucrainei, pe agenda Parlamentului European a apărut Raportul INGE, consacrat studierii ingerințelor puterilor autoritare în procesele democratice din Uniunea Europeană.

Raportul a fost realizat de o comisie condusă de eurodeputatul francez Raphaël Glucksmann și finalizat cu exact o lună înainte de invazia declanșată de regimul lui Vladimir Putin. Documentul capătă însă o valoare excepțională.

Raportul arată că actori străini și nestatali rău-intenționați și autoritari, cum ar fi Rusia, China dar și alții, folosesc manipularea informațiilor și alte tactici de interferență pentru a interveni în procesele democratice din UE.

„Aceste atacuri fac parte dintr-o strategie de luptă hibridă și constituie o încălcare a dreptului internațional, induc în eroare și înșală cetățenii și afectează comportamentul lor de vot, amplifică diviziunile, polarizează și exploatează vulnerabilitățile societăților, promovează discursul instigator la ură, agravează situația grupurilor vulnerabile care sunt mai susceptibile de a deveni victime ale dezinformării.

Aceste acțiuni denaturează integritatea alegerilor și referendumurilor democratice, seamănă neîncredere în guvernele naționale, autoritățile publice și ordinea democratică liberală și au scopul de a destabiliza democrația europeană . Prin urmare, constituie o gravă amenințare la adresa securității și suveranității UE", notează raportul.

Alimentarea populismului și „capturarea elitelor"

Dar care sunt principalele direcții de acțiune ale Rusiei în cadrul acestui război hibrid?

Una este sprijinirea partidelor extremiste și populiste. Apoi, vorbim despre „capturarea elitelor" – Rusia caută să contacteze partide, figuri publice și diferite alte organizații și încearcă să folosească actori din cadrul instituțiilor UE pentru a legitima pozițiile ruse, a face lobby pentru reducerea sancțiunilor și pentru a atenua consecințele izolării internaționale.

Raportul numește partide precum Partidul Libertății (FPÖ) din Austria, Adunarea Națională franceză și Liga Nordului italiană au semnat acorduri de cooperare cu partidul Rusia Unită al președintelui rus Vladimir Putin.

Alte partide europene, cum ar fi Alternativa pentru Germania (AfD), Fidesz și Jobbik din Ungaria sau Partidul Brexit din Regatul Unit sunt numite în raport pentru că ar avea contacte strânse cu Kremlinul, iar AfD și Jobbik au lucrat, de asemenea, ca așa-numiți „observatori electorali" la alegerile controlate de Kremlin, în Donețk și Luhansk în estul Ucrainei, pentru a monitoriza și legitima alegerile sponsorizate de Rusia.

De asemenea, se vorbește despre contacte între oficialii ruși și reprezentanții unui grup de secesioniști catalani din Spania, precum și între oficialii ruși și cel mai mare donator privat pentru campania Brexit, Vote Leave.

Toate acestea necesită o investigație aprofundată și sunt parte a strategiei mai ample a Rusiei de a folosi fiecare oportunitate de a manipula discursul pentru a promova destabilizarea, spun autorii documentului.

Documentul îi nominalizează pe fostul cancelar german Gerhard Schröder și fostul prim-ministru al Finlandei Paavo Lipponen, care s-au alăturat Gazprom, fostul ministru austriac al Afacerilor Externe Karin Kneissl, membru al consiliului de administrație al Rosneft, fostul prim-ministru al Franței François Fillon, care a fost numit membru al consiliului de administrație al Zaroubejneft, fostul prim-ministru al Finlandei Esko Aho, acum în consiliul de conducere al Sberbank de la Kremlin.

Și ,totuși, tirania s-a construit cu banii noștri

Este o lecție dură pentru noi, occidentalii, dar trebuie să ne-o asumăm. Am crezut că libertatea economică de care statele foste comuniste s-au bucurat după că-

REGIMULUI PUTIN ÎI RĂMÂN DOUĂ ARME REDUTABILE: [redacted] ȘI [redacted] DA, ÎN RUSIA AU LOC PROTESTE, DAR NUMĂRUL CELOR CARE PARTICIPĂ NU ESTE IMPRESIONANT ȘI ARESTĂRILE AU LOC CU MIILE.

PREȘEDINTELE UCRAINEAN VOLODIMIR ZELENSKI, într-o vizită la militarii răniți de armata invadatorilor ruși. Liderul de la Kiev a câștigat respectul întregii lumi pentru curajul arătat în fața războiului pornit de Putin (stânga). Polițiștii ruși au arestat în masă participanți la protestele anti-război din Sankt Petersburg

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

derea Zidului Berlinului va duce la crearea unei clase mijlocii care, cu timpul, va constitui baza democrațiilor funcționale și societăților deschise. În multe părți a funcționat. Anii 1990 au fost foarte grei peste tot în această parte a Europei. Nu doar în Rusia. Dar, începând cu anii 2000, statele din regiune au reușit, cum-necum, să facă progrese economice, sociale și democratice, odată racordate la lumea euro-atlantică. Și aceasta, cu toate că foste elemente ale partidelor comuniste și polițiilor politice au preluat controlul asupra unor sectoare economice importante.

În Rusia a fost altceva

Clasa mijlocie rusă a apărut, odată cu investițiile străine și banii veniți în schimbul materiilor prime, dar între ea și putere s-a încheiat un pact nescris: voi nu criticați puterea, noi vă asigurăm venituri decente și vă lăsăm să vă plimbați în Europa. Azi, acest pact nu mai este valabil. Una câte una, companiile străine, principalii furnizori de venituri decente, s-au retras din Rusia. Câștigurile s-au prăbușit. Țara este izolată, banii nu mai pot fi scoși de la bancomate decât cu țârâita, viața se scumpește accelerat și valuta nu mai poate fi schimbată decât în cantități limitate și contra unor taxe prohibitive.

Dar sfârșitul acestui pact așa-zis reciproc-avantajos nu înseamnă că și prăbușirea lui Vladimir Putin este neapărat foarte aproape.

Regimului îi rămân două arme extraordinar de redutabile: represiunea și propaganda. Da, în Rusia au loc proteste, dar numărul participanților nu este impresionant și arestările au loc cu miile.

Apoi, aparatul de propagandă ține încă zeci și zeci de milioane de ruși în bezna dezinformării. Ei sunt convinși că țara lor desfășoară o operațiune legitimă de dezarmare a fasciștilor ucraineni, care își bombardează singuri civilii.

Dacă Vladimir Putin a mizat greșit pe lipsa de unitate și de curaj a Occidentului, atunci și noi am mizat greșit presupunând că populația Rusiei va ieși să protesteze în masă în fața sancțiunilor economice sau că regimul de la Kremlin ar putea fi schimbat de jos în sus.

O culpă morală a Occidentului

Rusia nu este o tiranie de azi, de ieri. Procesul a început încă din primele zile de putere ale lui Vladimir Putin, cu aruncarea în aer a blocurilor din Moscova și alte orașe, pusă pe seama cecenilor, cu asasinarea Annei Politkovskaia sau a lui Boris Nemțov (care atrăsese atenția asupra planurilor de invadare a Ucrainei). Cu otrăvirea și apoi încarcerarea lui Aleksei Navalny. Cu odioasele legi împotriva mass-media și definirea organizațiilor neguvernamentale drept „agenți străini". Rusia nu a devenit o putere agresivă din 24 februarie 2022.

A atacat Georgia, în 2008, iar în 2014 a pus în operă prima anexare teritorială din Europa de după Cel de-al Doilea Război Mondial. Și a alimentat separatismul în Donbas.

În tot acest timp, Occidentul s-a complăcut cu Rusia într-un călduț „business as usual". În timp ce foști lideri europeni de prim rang se angajau în mari companii de stat rusești iar mari companii occidentale își admirau profiturile (și bonusurile managerilor).

Miliarde și miliarde de euro s-au scurs, lună de lună, an de an către Rusia, care și-a perfecționat mașina de război și a alimentat propaganda antioccidentală.

Când state de pe flancul estic al NATO și UE atrăgeau atenția, uneori cu disperare, că bate un vânt rece dinspre Răsărit, mai departe, partenerii mai de la Vest, care se considerau la adăpost, vedeau în aceste semnale doar dovezi de de isterie anti-rusă.

Germania s-a aflat la un pas de a-și pune singură la gât lațul dependenței energetice, cu conducta North Stream 2. Și poate că ar fi făcut-o dacă Vladimir Putin ar fi dat drumul câinilor războiului câteva săptămâni sau chiar zile mai târziu.

Dar partea bună este că, spre deosebire de tiranii, democrațiile acceptă critica, sunt reziliente și învață din propriile greșeli. Spunem astăzi că, pe termen lung, Putin a pierdut războiul. Dar nu se va putea vorbi despre o cădere completă a lui Vladimir Putin fără o asumare a responsabilităților și fără a învăța ceva din aceasta.

scrie pe o pancartă a unui manifestant la protestul organizat de comunitatea ucraineană din Londra
Grafitti anti-Putin, cu liderul de la Kremlin vegheat de Hitler și Stalin (dreapta jos)

Vladimir Putin a clădit, cu migală, pe banii și sub ochii noștri, un regim despotic și agresiv. A militarizat țara și societatea, a reprimat orice opoziție, a pus toate resursele în mâinile unui grup restrâns de oligarhi, politicieni și șefi de servicii secrete.

A început apoi să rescrie istoria potrivit propriilor interese și, pe această bază, să ceară demolarea ordinii europene postbelice.

A fost o greșeală să nu fie luat în serios. Prețul îl plătim astăzi, toți. Ucrainenii, prin morți, răniți și distrugeri. Restul, prin inflație, criza refugiaților, criză energetică.

PUTIN A CLĂDIT, CU MIGALĂ, PE BANII ȘI SUB OCHII NOȘTRI, UN REGIM DESPOTIC ȘI AGRESIV. A ÎNCEPUT APOI SĂ RESCRIE ISTORIA

Toate regimurile autoritare sunt periculoase

Regimul Putin este forma cea mai avansată și mai odioasă a suveranismelor și autoritarismelor pe care le găsim azi și în alte locuri, la Ankara, la Budapesta, la Belgrad sau în alte locuri. Atunci când ruinele Ucrainei vor înceta să mai fumege, când armele vor tăcea, lumea liberă și democratică ar trebui să conștientizeze pericolul unor astfel de regimuri. Ele nu sunt simple derapaje, simple curiozități ale democrației, simple fenomene trecătoare, precum bolile copilăriei. Rusia tocmai ne-a arătat ce se poate întâmpla. Și am fi niște mari naivi ai istoriei dacă n-am înțelege asta.

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES; EUROMAIDAN ART & GRAPHICS - FACEBOOK

Războiul lui Putin cu mine și cu tine

MIRCEA CĂRTĂRESCU

FOTO. NEMETHI BARNA PT PSYCHOLOGIES

În fața agresiunii stupide și sângeroase asupra Ucrainei a Rusiei lui Putin, Europa este azi aserenea mulțimii de orașe grecești din lumea antică pe care doar invazia colosalei armate persane le-a unit și le-a dăruit cu conștiința unității de valori și idealuri, cu gândul că formează o singură lume. O forță disproporționată și amenințătoare, aparent invincibilă, a fost singura în stare să unească Atena și Sparta rivale teribile până atunci, aducându-le sub aceeași comandă cu aceeași voință de a lupta pentru libertate

De-atunci, de nenumărate ori de-a lungul secolelor, războiul dintre sclavie și libertate s-a repetat în lumi diferite, ca un arhetip etern al condiției umane. Căci nu este mai întâi un război cu armate pe câmpuri de luptă, ci un veșnic conflict interior al fiecăruia dintre noi

Când disproporția de forțe e atât de deznădăjduită, se creează premisele eroismului, una dintre trăsăturile cele mai rare și mai prețioase ale umanității. Lumea modernă, în pragmatismul ei, tinde să nege sau să persifleze spiritul de sacrificiu în viață, inspirația în arte, idealismul ca fel de a fi, și totuși nu există azi și nici situație umană în care să nu vedem semeni ai noștri dând extraordinare dovezi de altruism și de uitare de sine. E fața luminoasă, partea netedă a „lemnului strâmb al omenirii" despre care vorbea Immanuel Kant. Această parte netedă există cu adevărat, în viața de zi cu zi, în lucrurile mici și-n cele mari, dar mai cu seamă în momentele cruciale pentru umanitate, cum este momentul de acum. Termopile pare azi o poveste frumoasă, dar ea a fost reală și s-a repetat adesea de-a lungul istoriei, când s-a văzut că forța brută a uriașelor armate poate fi umilită de voința umană de libertate. Astăzi Putin unește Europa și întreaga lume, împotriva intențiilor lui, mai mult decât orice factori economici, sociologici sau culturali. Termopile este acum în Ucraina, și eroismul Ucrainei inspiră și unifică. Astăzi, urmărind asediul Kievului, îi privim prin grosimea istoriei pe cei câțiva soldați spartani rezistând unei imense armate de sclavi. Căci și imperiul lui Putin – ce nu se identifică cu poporul rus, primul subjugat de el – e unul al sclaviei, al guvernării prin forță brută, asemenea fostei Uniuni Sovietice din care provine și pe care o vrea restaurată.

Termopile a căzut, cu apărătorii săi măcelăriți până la unul, dar fără el nu ar fi existat Salamina, Maratonul, Plateea, unde voința de libertate, instinct uman mai puternic decât cel de conservare, a învins colosul persan. Kievul ar putea cădea și el, și Ucraina ar putea fi cucerită, dar deja nu mai contează, pentru că Zelenski și luptătorii săi au intrat definitiv în zarea de aur a mitului. În acest moment ei sunt eroii umanității, în fața cărora, chiar învingându-i, tiranul nu mai are nicio șansă. Unificând lumea împotriva sa și provocând entuziasmanta rezistență a Ucrainei, Putin a pierdut deja războiul. Istoria nu este o carte sau un manual, ci împletirea succesivă și simultană a miliarde de vieți omenești. Ea este prezentă nu doar în trecut, ci și în clipa de-acum. Ea trebuie să meargă cu orice preț mai departe. Războiul lui Putin este însă o singularitate nemaivăzută în istorie, căci e prima dată când, în spatele unor bătălii convenționale, se profilează un deget tremurător ce se apropie de butonul Apocalipsei. Un singur om, pierdut în halucinațiile sale, poate distruge azi definitiv dragostea, creativitatea, compasiunea, solidaritatea, fericirea, contemplația, zâmbetul, maternitatea, curiozitatea, inteligența și atâtea alte fețe ale minunatei făpturi omenești. Războiul lui Putin nu este acum cu Ucraina, ci cu fiecare dintre noi. □

CORABIA NEBUNILOR

Aliații lui Putin, pucițtii și dictatorii lumii

Cine îl susține pe Putin: dictatorii din Cuba, Venezuela, Myanmar, Coreea de Nord, Siria și dictatorul din Eritrea care a votat împotriva rezoluției ONU. – *Adina Mutăr*

INVAZIA BARBARĂ A UCRAINEI DE CĂTRE Vladimir Putin a stârnit indignare în întreaga lume, liderii aliniindu-se pentru a-l denunța pe despotul rus. Dar multe țări au refuzat să condamne acțiunea militară care a costat deja viața a sute de civili, hotărând să-și păstreze propriile legături istorice sau comerciale cu Moscova.

NATO, UE și aliații lor au furnizat Ucrainei arme și echipament militar, în timp ce impun sancțiuni dure Rusiei, menite să paralizeze economia, boicotați de pucițtii și dictatorii situați pe „Axa răului", potrivit *The Daily Mail*.

BELARUS

Belarus și Rusia au mai mult în comun decât o graniță terestră. Fostele națiuni sovietice au legături economice și politice importante, Rusia reprezentând 48% din comerțul exterior al Belarusului. În plus, dictatorul Alexandr Lukașenko este încă la putere pentru că regimul său a fost menținut prin forță militară de Putin. După cum susțin analiștii politici, „Minsk este acum o extensie a Kremlinului".

SIRIA

Similar cu Alexandr Lukașenko, Bashar al-Assad este la putere pentru că l-a susținut militar Vladimir Putin, în lupta împotriva propriului popor. Assad chiar l-a lăudat pe Putin pentru invazia Ucrainei, denunțând „isteria" occidentală asupra subiectului.

Liderul sirian, care el însuși este acuzat de crime de război pentru folosirea inclusiv a armelor chimice asupra civililor, a declarat că evenimentele din Ucraina sunt „o corecție a istoriei și restabilirea echilibrului care s-a pierdut în lume după destrămarea Uniunii Sovietice".

Atacurile aeriene rusești în Siria au lovit în mod intenționat zone rezidențiale, tabere de refugiați în Idlib – zonă necontrolată de regimul Assad - spitale, școli și piețe, pentru a determina populația să iasă afară din țară, o tactică pe care o folosește Putin acum în Ucraina.

Țara devastată de război a devenit un teren de testare pentru armele și tacticile rusești pe care le poate aplica acum în Ucraina.

VENEZUELA

În timpul actualei crize prezidențiale din Venezuela, Putin l-a sprijinit pe Maduro și i-a recunoscut câștigurile electorale pe care alții le-au considerat frauduloase.

Cele două națiuni au desfășurat exerciții militare comune și împărtășesc o opoziție față de Occident, agravată de sancțiunile impuse împotriva conducerii lui Maduro.

Drept urmare, Nicolas Maduro i-a oferit un „sprijin puternic" lui Putin. Cei doi au discutat despre un parteneriat strategic în creștere, după ce Maduro a denunțat „planurile perverse ce urmăresc să încerce Rusia militar și strategic".

Ministerul de Externe al Venezuelei a învinuit SUA pentru agresiunea Rusiei, în conformitate cu retorica Kremlinului.

„Republica Bolivariană Venezuela își exprimă îngrijorarea cu privire la agravarea crizei din Ucraina și deplânge batjocura și încălcarea acordurilor de la Minsk din partea NATO, încurajată de Statele Unite ale Americii", se arăta într-un comunicat al ministerului.

DICTATORII DEPLÂNG „PLANURILE PERVERSE CE URMĂRESC SĂ ÎNCERCE RUSIA MILITA ȘI STRATEGIC

CUBA

La fel ca Venezuela, Cuba își respectă loialitatea față de Moscova, dând vina pe SUA și Occident pentru invazia Rusiei în Ucraina.

Națiunea a criticat SUA pentru că au impus „extinderea progresivă a NATO către granițele Federației Ruse", în timp ce a cerut o soluție diplomatică.

Ministerul de Externe a declarat că „Guvernul SUA a amenințat Rusia de săptămâni întregi și a manipulat comunitatea internațională cu privire la pericolele unei invazii masive iminente" a Ucrainei. Nu a contat că „manipularea" s-a adeverit.

„A furnizat arme și tehnologie militară, a dislocat trupe în mai multe țări din regiune, a aplicat sancțiuni unilaterale și nedrepte și a amenințat cu alte represalii", se arată în comunicat.

Cuba și Rusia sunt în relații strânse de când Uniunea Sovietică a amplasat rachete balistice în țară, pe timpul președintelui Nikita Hrușciov, declanșând Criza cubaneză a rachetelor. Cuba a recunoscut și Crimeea ca parte a Rusiei după anexarea din 2014.

MYANMAR

Junta militară din Myanmar, sprijinită de Rusia și China, și-a exprimat sprijinul pentru Putin și ambițiile sale teritoriale în Ucraina. Generalul Zaw Min Tun, un purtător de cuvânt al Consiliului juntei, a declarat: „Numărul unu este că Rusia a lucrat pentru a-și consolida suveranitatea. Cred că acesta este lucrul corect de făcut. Numărul doi este să arătăm lumii că Rusia este o putere mondială".

Guvernul din exil însă a sprijinit Ucraina, condamnând pe Twitter acțiunile Rusiei.

Un expert ONU în drepturile omului a raportat că Rusia și China furnizează juntei militare din Myanmar avioane de luptă care sunt folosite pentru lovirea civililor.

COREEA DE NORD

Cum era de așteptat, Coreea de Nord s-a alăturat dictatorilor, acuzând „politica hegemonică a SUA și a Occidentului" pentru invazia Ucrainei.

În prima sa declarație oficială cu privire la atacul Rusiei, Ministerul de Externe din Coreea de Nord învinuiește Occidentul de „abuz de putere".

„Cauza principală a crizei ucrainene se află în totalitate în politica hegemonică a SUA și a Occidentului, care se impun prin abuzuri și abuz de putere împotriva altor țări", a declarat agenția oficială de presă KCNA, citând un purtător de cuvânt al Ministerului de Externe, fără să-i dea numele.

Coreea de Nord a acuzat Washingtonul și aliații săi ca ignoră „cererile rezonabile și legitime ale Rusiei" pentru garantarea securității susținute legal. Ei „subminează în mod sistematic mediul de securitate european prin urmărirea expansiunii Organizației Tratatului Atlanticului de Nord către est, inclusiv prin desfășurarea flagrantă a sistemelor de arme de atac", a spus KCNA.

Aliatul nord-coreean din epoca sovietică împarte cu Rusia o graniță de 18 kilometri, dar și sentimente anti-Occident și anti-NATO. Ambele țări dispun de capacități nucleare.

CE ȚĂRI AU DECIS SĂ NU SANCȚIONEZE RUSIA

Țări de pe tot globul au paralizat economia rusă în ultimele săptămâni cu sancțiuni menite să-l descurajeze pe președintele rus Vladimir Putin de a continua invazia militară în Ucraina.

Dar unii lideri au ales să nu se alăture efortului internațional, din cauza relațiilor complicate cu Moscova, de la legături financiare, până la considerente strategice de securitate națională.

Statele Unite, Uniunea Europeană, Regatul Unit, Canada, Japonia, Taiwan, Australia, Noua Zeelandă și multe altele au impus toate sancțiuni agresive împotriva majorității sectorului financiar al Rusiei și a elitei celor mai bogați și mai puternici oameni ai țării.

Alexis Mracek, cercetător la Heritage Foundation, a subliniat că sancțiunile țărilor occidentale afectează dramatic economia Rusiei.

„Cred că este important ca SUA și Occidentul să izoleze Rusia cât mai mult posibil cu sancțiuni pentru a arăta cu adevărat rușilor că Occidentul îi va trage la răspundere", a declarat Mracek pentru *Washington Examiner*.

Dar sunt țări care, deși nu sunt în relații de alianță cu Rusia, nu s-au alăturat încă efortului global de a implementa sancțiuni zdrobitoare.

CHINA nu aprobă, dar nici nu condamnă Rusia

În ciuda unei alianțe declarate înainte de invazia Ucrainei de către „partenerul strategic" Putin, Partidul Comunist din China a încercat să evite să exprime prea mult sprijin fie Rusiei, fie Ucrainei, în încercarea de a rămâne neutru.

China a fost una dintre puținele țări care au decis să se abțină de la votul unei rezoluții a Consiliului de Securitate al ONU care condamna invazia ilegală a Rusiei.

Beijingul a refuzat până acum să numească acțiunea Rusiei în Ucraina o „invazie" sau să critice Kremlinul, în ciuda intensificării atacurilor din partea armatei lui Putin.

De asemenea, Beijingul a aruncat Moscovei un alt colac de salvare împotriva sancțiunilor prin ridicarea restricțiilor la importul de grâu, într-un impuls economic pentru Moscova, în ciuda sancțiunilor ample impuse de Occident în încercarea de a opri războiul.

Importurile fuseseră restricționate în ultimele luni din cauza îngrijorării cu privire la măsurile Rusiei de prevenire a bolilor plantelor, în special în culturile agricole.

Sprijinul Chinei față de Rusia este privit ca un punct de referință pentru a stabili dacă invazia va declanșa acțiuni similare în întreaga lume, președintele Xi fiind cunoscut că vrea să anexeze Taiwanul.

INDIA vrea și cu Rusia, și cu SUA

India s-a abținut de la vot în cadrul unui efort al Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite pentru a condamna invazia rusă a Ucrainei. Premierul indian Narendra Modi nu a sprijinit pachetul de sancțiuni al Occidentului și a căutat modalități de a continua comerțul cu Rusia, în ciuda retragerii Rusiei din instituțiile financiare internaționale. India face eforturi de a-și menține relația cu Rusia, care este un furnizor cheie de energie și partener comercial, și de a-și păstra și legăturile cu SUA și alte țări occidentale. Rusia a oferit sprijin Indiei în disputele cu Pakistanul și China.

EMIRATELE ARABE UNITE calcă pe cioburi

Emiratele Arabe Unite s-au abținut de la votul Consiliului de Securitate al ONU, alăturându-se Chinei și Indiei în refuzul lor de a condamna agresiunea Rusiei, deși au votat pentru mustrarea Rusiei în votul Adunării Generale a ONU care a urmat. Liderii Emiratelor Arabe Unite au emis declarații atente care nu au criticat direct Kremlinul. Emiratele Arabe Unite au o relație comercială și turistică importantă cu Rusia, iar relațiile reînnoite cu conducerea Siriei, pe care Rusia a susținut-o, le-au complicat, de asemenea, calculele dacă să fie alături de Occident împotriva Rusiei.

La fel ca și alte țări din Orientul Mijlociu care refuză să impună sancțiuni, liderii EAU nu se confruntă cu tipul de presiune din partea publicului de a se opune lui Putin cu care se confruntă liderii occidentali, potrivit Institutului Orientul Mijlociu. Cu toate acestea, alte țări din Orientul Mijlociu au criticat incursiunea Rusiei. Libanul, de

UNII LIDERI NU S-AU ALĂTURAT EFORTULUI INTERNAȚIONAL DIN CAUZA RELAȚIILOR COMPLICATE CU MOSCOVA

exemplu, a emis o declarație prin care condamna invazia într-o mișcare care a surprins oficialii ruși.

ISRAELUL are interese privind Iranul

Liderii israelieni nu au luat decizii agresive pentru a contracara Rusia în genul celor luate de aliații lor occidentali.

Ministrul israelian de Externe, Iair Lapid, a descris săptămâna trecută atacurile din Ucraina drept „o încălcare gravă a ordinii internaționale". Dar Israelul a respins cererile Ucrainei de a trimite arme și de a împărtăși informații militare și nu a impus sancțiuni proprii împotriva Rusiei. În timp ce relația strânsă a Israelului cu SUA a presat liderii israelieni să acționeze, Israelul a preferat să beneficieze în continuare de o relație de cooperare cu Moscova, ce i-a permis în ultimii ani să lovească convoaiele iraniene în Siria. În plus, Israelul are și numeroși cetățeni de origine evreiască în Ucraina, pe care se străduie să-i extragă și nu vrea complicații cu Kremlinul.

MEXICUL vrea relații internaționale stabile

Președintele mexican Andres Manuel Lopez Obrador a declarat că țara sa nu va aplica nicio sancțiune economică Rusiei din cauza invaziei sale în Ucraina, invocând dorința de „a menține relații internaționale stabile".

Lopez Obrador a criticat, de asemenea, ceea ce el a descris drept cenzura mass-media rusă de către companiile de tehnologie.

Putin a semnat o serie de acorduri profitabile înainte de invazie, paralizând o posibilă condamnare pentru „operațiunea specială militară"

SERBIA nu e împotriva Rusiei, orice ar face

Serbia s-a abținut să impună sancțiuni împotriva Rusiei, în ciuda speranțelor țării de a adera la Uniunea Europeană în anii următori.

Liderii sârbi au subliniat sprijinul Rusiei pentru Serbia în timpul conflictului din fosta provincie sârbă Kosovo din anii 1990 și, drept urmare, au declarat că nu pot fi împotriva Moscovei, orice ar face.

Serbia se bazează, de asemenea, în mare măsură pe Rusia pentru nevoile sale energetice, ceea ce face dificilă o decizie de represalii împotriva Moscovei, în ciuda presiunii ca Serbia să se alăture eforturilor U.E de sancțiuni.

TURCIA nu impune sancțiuni, vrea să medieze conflictul

Turcia nu are de gând să impună sancțiuni Rusiei în acest moment, deoarece țara nu dorește ca legăturile sale economice puternice cu Moscova să fie deteriorate, a declarat purtătorul de cuvânt al președintelui, Ibrahim Kalin.

Legăturile economice ale Turciei cu Rusia includ sectoare precum energia, turismul și agricultura.

Kalin a subliniat că Turcia dorește să rămână într-un dialog cu Rusia ca un factor mai important în evitarea deciziei de sancțiuni și că oficialii din țările occidentale au transmis, de asemenea, autorităților turce importanța ca țara să rămână în legătură cu Rusia.

„Unii dintre noi trebuie să rămână în legătură cu Rusia și să-i încurajeze să revină la masa negocierilor", a spus Kalin.

Însă Turcia a interzis tranzitarea navelor de război prin Bosfor și Dardanele, afectând mașina de război a Rusiei.

Rămânerea Rusiei la masa negocierilor este un motiv temeinic, dacă cerințele Moscovei ar fi realizabile. Dar toți experții sunt de acord că cerințele Rusiei sunt „prea maximaliste".

Recunoașterea Crimeii ca teritoriu aparținând Rusiei și „denazificarea" Ucrainei nu sunt cerințe potrivite cu realitatea.

Turcia consideră că principala problemă a Moscovei este posibilitatea aderării Ucrainei la NATO, Moscova ridicând această problemă și în trecut și că aici ar fi nevoie de o abordare eficientă, pentru a opri războiul.

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

Economia și rubla Rusiei se îndreaptă spre colaps

Vladimir Putin credea poate că economia este atât de solidă, încât să reziste fără probleme într-un război. Un vis suveranist spulberat însă de realitatea terenului într-o economie globală, izolarea are un efect distrugător. – *Lidia Moise*

„BUGETUL, MIRACOLUL FISCAL AL ANULUI 2021", așa se intitula o analiză despre finanțele Rusiei a Centrului de Cercetare Aplicată și Dezvoltare (CCAD) din Saint Petersburg. Studiul apărea spre finalul lunii ianuarie, când Rusia încercuia Ucraina și transmitea mesaje de amenințare. Acest raport descria o poziție de forță a Rusiei și lasa impresia că economia este atât de solidă, încât poate rezista fără probleme într-un război. Un vis suveranist spulberat de Morgan Stanley, care a prevăzut că Rusia ar putea intra în incapacitate de plată, la fel ca Venezuela, la mijlocul lunii aprilie.

Raportul despre miracolul fiscal descria o poziție puternică a finanțelor Rusiei, alimentată de o creștere a prețurilor petrolului și gazului, în general a materiilor prime. Dar această consolidare miraculoasă a finanțelor Rusiei se datora mai ales creșterii prețurilor petrolului și gazului. De acolo veneau cei mai mulți bani. Încasările finanțelor Rusiei din taxele de export de petrol și gaze urcaseră cu 24% în primele 11 luni ale anului trecut, comparat cu 2019, un an neatins de problemele pandemiei de coronavirus, au remarcat analiștii de la BNP Paribas. Așa încât mai mult de 80% din veniturile guvernului federal al Rusiei erau alimentate de „activitățile legate de petrol și gaze, în creștere de la doar 40% în 2019", arată ultimul raport publicat de Banca Centrală a Rusiei.

Prețurile mari ale petrolului și gazelor sunt cheile miracolului fiscal rus, dar sunt și o vulnerabilitate a sa. Avertismentul vine de la agenția de rating Moody's: cu excepția unui declin al prețurilor petrolului, cel mai puternic risc pe termen scurt este o intensificare a inflației, greu de suportat de către populație, care depinde în proporție de 42% de subvențiile de la stat. „Fiecare creștere cu 1 punct procentual a inflației ar putea duce la o majorare a cheltuielilor publice cu 0,2% din PIB", au avertizat analiștii de la Moody's. Nu este mult, dar nici subvențiile nu sunt singura cheltuială a unui buget sub presiunea sancțiunilor, care finanțează un război.

Pușculița Băncii Rusiei

Un alt pilon al siguranței financiare a Rusiei părea rezerva sa valutara. Banca Centrală a afișat rezerve totale in valoare de 630 de miliarde de dolari. Rezerva era construită din valute, cam 497 miliarde de dolari, și aur, care era și el estimat la 133 miliarde de dolari.

Dacă s-a uitat vreun războinic la banii ăștia, și-a zis, probabil, că ar fi putut plăti toata datoria publică a Rusiei dintr-un foc. Datoria publică era de 478,2 miliarde de dolari la finalul anului trecut, potrivit BănciiCentrale a Rusiei. O situație financiară solidă poate susține un război, s-ar fi putut gândi Putin. Căci, parafrazându-l pe Cicero, banii care par nesfârșiți sunt vigoarea războiului (Nervi belli pecunia infinita).

Atât că, deși apar înregistrați ca resurse valutare, nu toate cele 497 de miliarde dolari sunt depozite în diverse valute forte. O mare parte sunt plasamente pe burse, în obligațiuni suverane sau ale corporațiilor și în acțiuni. Operațiunile acestea în care valuta era plasată erau efectuate atât de Banca Centrală, cât și, mai ales, de Fondul suveran, National Wealth Fund (NFF).

Cum se finanța Fondul suveran cu valută? Simplu: nu toți banii câștigați din vânzarea de petrol și gaze intrau în vistieria bugetului: o parte însemnată erau dirijați către un fond suveran, NFT. Banii Fondului suveran sunt parcați la Banca Centrală, și sunt luați în calculul rezervei valutare a Rusiei.

Astfel, Fondul a acumulat 13.600 de miliarde de ruble, cam 10,2% din PIB-ul Rusiei, sumă care

EMOȚIA ȘI ECONOMIA

„Fiecare rublă plătită ca taxă în Rusia se transformă în decese și lacrimi ale copiilor ucrainieni", Un mesaj dur transmis de brandurile din întreaga lume, care explică exodul acestora

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; TWITTER

echivala, înainte de invazia Ucrainei, cu 174,9 miliarde de dolari. Acum el ar mai avea, dacă nu l-a cheltuit încercând să țină rubla sub control sau să urce prețul petrolului, între 99 de miliarde și 112 miliarde de dolari, în funcție de oscilațiile monedei rusești. Interesant este că Statele Unite au paralizat activitatea Fondului suveran al Rusiei în 28 martie, înghețându-i plasamentele din piața americană și interzicându-i noi operațiuni acolo. Uniunea Europeană a impus sancțiuni Fondului severan de-abia în data de 9 martie, un timp suficient pentru ca acesta să-și lichideze pozițiile și, de ce nu, să miște puțin și unele piețe de mărfuri.

Nu avem date la zi, însă ultima informare publică a Băncii Centrale a Rusiei, care descria situația primului semestru din 2021, arăta că 60,5 miliarde de dolari, adică 10,2% din valută era plasată în „valori mobiliare negovernamentale ale emitenților străi-

EVERY RUBLE PAID IN TAXES TO RUSSIA TURNS INTO DEATHS AND TEARS OF UKRAINIAN CHILDREN

Top 50 global brands staying on the Russian market as of 09/03/2022

ini", cu alte cuvinte erau plasamente pe diverse burse. Alte 222,7 miliarde de dolari erau plasamente în obligațiuni suverane ale altor state, de regulă cotate cu rating maxim. La o privire atentă, observăm că această sumă care părea uriașă a fost, în mare parte, blocată prin sancțiunile împotriva Băncii Centrale. De aceea sancționarea Băncii Centrale a Rusiei a fost o armă extrem de eficientă, care a produs o problemă imensă economiei de război a Rusiei. Evident, Kremlinul nu luase în calcul această eventualitate în care Banca Centrală este paralizată din cauza sancțiunilor.

Rubla, victimă de război

Rubla a fost prima victimă a războiului derulat în pieţele financiare împotriva Rusiei. Căderea ei este un prim preţ al colapsului economic al Rusiei în pieţele financiare. Imediat după invazie, moneda rusă s-a tranzacţionat la un curs care oscila între 110 şi 177 faţă de dolarul american. Ea s-a devalorizat masiv instantaneu, iar, în data de 10 martie, schimbul oficial al Băncii Centrale a Rusiei era de 132 de ruble pentru un dolar american. Acest curs al rublei echivala cu o prăbuşire a monedei Rusiei cu 78% faţă de nivelul de la începutul anului, când un dolar valora 74,15 ruble. La aceste cotaţii, mărfurile de import s-ar fi scumpit dramatic şi ar fi împins inflaţia şi mai sus, aşa încât, paradoxal, retragerea companiilor străine din piaţa rusească are şi un efect de calm relativ în economia ţării.

Incapacitatea de plată

În ciuda rezervei relativ confortabile de valută, iată că Rusia este în situaţia de a intra în incapacitate de plată, în default, cum se spune în jargonul financiar. Este o situaţie nemaiîntâlnită în istorie. O ţară care are suficienţi bani să-şi achite la termen datoriile, dar care nu pare dispusă să o facă. De altfel, acesta a fost argumentul agenţiei de evaluare Standard&Poor's când a trântit ratingul Rusiei la categoria speculativă, nerecomandată investiţiilor. Ulterior, agenţiile de rating au revizuit nu doar ratingul ţării, ci şi ratingurile de credit ale multor bănci şi companii mari - Standard & Poor's şi-a retrogradat ratingul cu opt poziţii - la CCC -, Moody's - cu zece poziţii, la „Ca".

Sub povara sancţiunilor, autorităţile ruse au improvizat răspunsuri clasice: au introdus un control al capitalului, au mărit dobânda de politică monetară şi au suspendat temporar ieşirea din ţară a investiţiilor străine, pentru a susţine rubla. Au blocat astfel 145 de miliarde de dolari plasaţi de investorii străini în acţiuni, obligaţiuni şi în datoria publică a Rusiei. Investitorii străini deţineau 20 de miliarde de dolari din datoria Rusiei în dolari şi încă 41 de miliarde de dolari în obligaţiuni suverane denominate în ruble la sfârşitul anului 2021, potrivit Băncii Centrale a Rusiei. În plus, investitorii străini mai aveau plasamente în valoare de 86 de miliarde de dolari în acţiuni listate în piaţa rusă de capital, potrivit Bursei de Valori din Moscova.

Primul impas a fost o emisiune de obligaţiuni în ruble a statului rus, în 2 martie. Un scenariu simplu: Ministerul Finanţelor susţine că a trimis banii Băncii centrale, dar aceasta nu poate transfera sumele în conturile creditorilor, deoarece mişcările de bani sunt blocate de sancţiuni. De altfel, Rusia a transmis mesajul că plăţile sale la scadenţele împrumuturilor vor depinde de sancţiunile impuse de guvernele occidentale, stârnind temeri cu privire la o intrare în inca-

„FIECARE CREȘTERE CU 1 PUNCT PROCENTUAL A INFLAȚIEI AR PUTEA DUCE LA O MAJORARE A CHELTUIELILOR PUBLICE CU 0,2% DIN PIB"

MOODY'

pacitate de plată tehnică a datoriilor țării. Altfel spus, Rusia încearcă să tranzacționeze un schimb: ridicați sancțiunile și vă dau dolarii. Default tehnic sau nu, un lucru este clar: ratingurile la cel mai jos nivel descriu o lipsă de încredere a investitorilor în economia rusă și în moneda ei. Foarte interesant însă, Gazprom, gigantul energetic rus, care avea și el o scadență a datoriei, a trimis banii printr-o bancă din Luxemburg din timp, pentru a rambursa sumele datorate. Asta arată nu doar că se poate găsi o soluție, ci și dorința Gazprom de a rămâne un partener credibil, după ce criza se va rezolva într-un fel sau altul.

Aproape de Burkina Faso și Etiopia

La categoria de rating pericol de default, cum i se mai spune incapacității de plată, Rusia se regăsește în compania Burkinei Faso, a Etiopiei, a Mozambicului și a Congoului. Cu toate aceste țări Rusia are afaceri comerciale, militare și strategice, de susținere la putere a favoriților. De altfel, în ianuarie,

CĂDERE ISTORICĂ A RUBLEI

Pieţele financiare au zdrobit rubla. Moneda rusă s-a prăbuşit de la începutul invaziei în Ucraina. Faţă de începutul anului, rubla s-a devalorizat cu 78%

susținătorii grupării care a dat o lovitură militară în Burkina Faso demonstrau fluturând steagurile Rusiei. Democrația nu este ispititoare, în ciuda sărăciei extreme în care trăiesc cei din Burkina Faso. Atenție, Burkina Faso este a patra producătoare de aur din Africa și ar scoate mai mult metal prețios dacă nu ar fi sfâșiată de revolte și de corupție. Congo are rating CCC dar cu plus, adică întrezărește o ameliorare a notei de țară, în timp ce Rusia are minus CCC. De câțiva ani, și Congo este un partener de nădejde al Rusiei. Congo are resurse uriașe de aur și fier. Are și rezerve de petrol, de altfel a intrat în Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol (OPEC) în 2019. Însă 80% din populație trăiește în sărăcie lucie, în ciuda acestor resurse, și din cauza intensității corupției și a proastei gestionării a economiei țării.

Apocalipsa sancțiunilor

Unii analiști au descris sancțiunile inițiale ca fiind mai degrabă avertismente, decât pedepse

FOTO. SHUTTERSTOCK

FOTO: SHUTTERSTOCK

Brandurile mari părăsesc piața
rusească. În malluri magazinele au
ușile închise, dar nu peste mult timp
vor avea și rafturile goale.

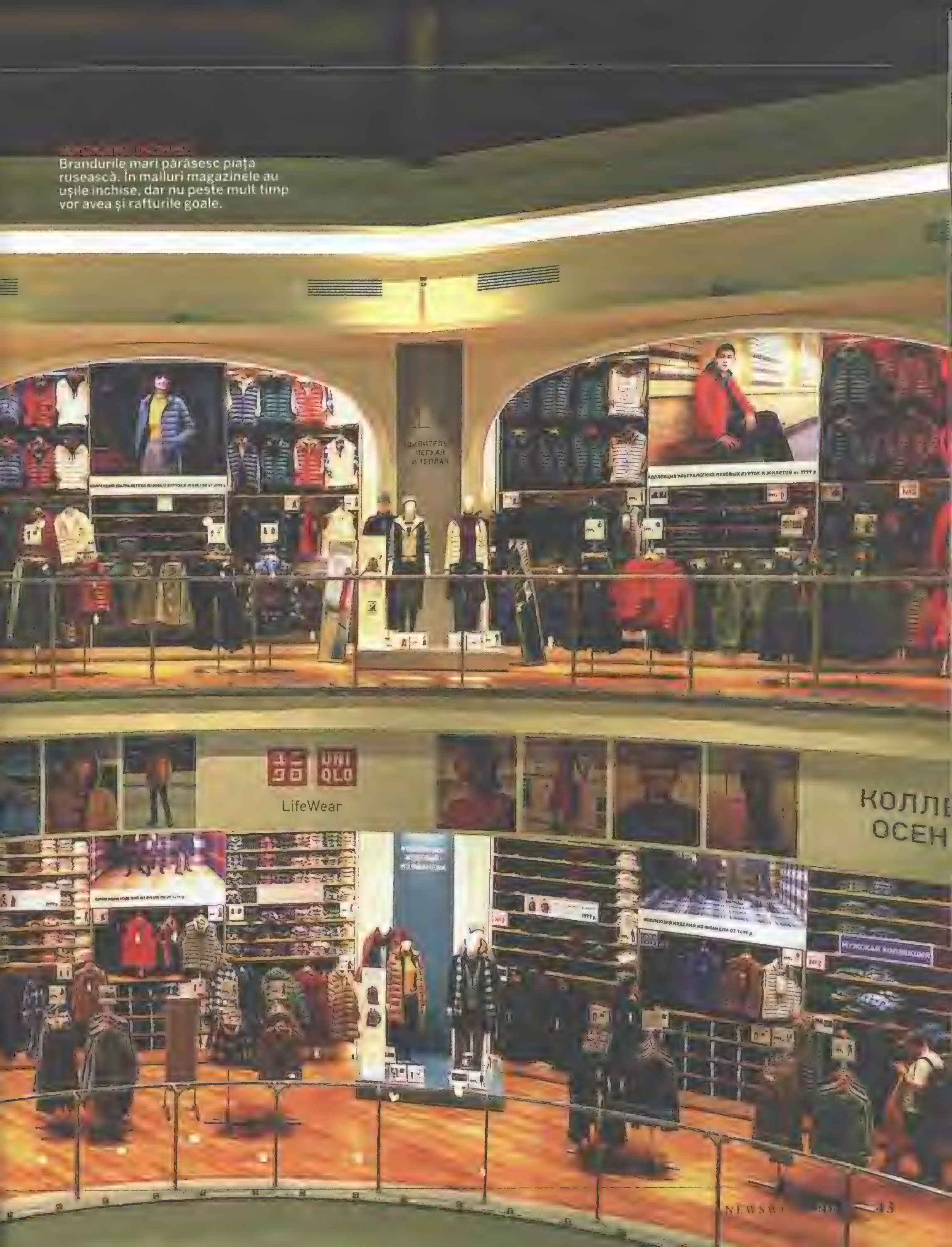

cu impact economic sever. „Germania a închis o conductă care nu era deschisă. Japonia a interzis emiterea de datorii suverane care nu are loc. SUA s-au angajat să oprească accesul guvernului rus la finanțare internațională de care nu are cu adevărat nevoie. Marea Britanie s-a concentrat pe amenințarea că va face mai mult în viitor", comenta economistul șef al băncii elveţiene UBS, Paul Donovan. Și totuși pieţele financiare au reacţionat: rubla s-a prăbuşit, la fel şi companiile ruse listate la bursa din Londra.

După două săptămâni de la invazia în Ucraina, Rusia este practic strivită de un val de sancţiuni atât oficiale, cât şi private, voluntare, autoimpuse de companii şi investitori. Dimensiunea penalizărilor este impresionantă: potrivit unei companii de cercetare economică, Castellum. AI, doar după data de 22 februarie, au impuse 2.778 de sancţiuni. Dar Rusia avea un portofoliu mai vechi de sancţiuni şi a mai primit altele după declanşarea invaziei în Ucraina, aşa încât este supusă unui număr năucitor de 5.000 de sancţiuni diferite, potrivit datelor Castellum. AI.

Dar cele mai spectaculoase sancţiuni sunt retragerile companiilor străine din piaţa rusească. Vorbim aici de sancţiuni autoimpuse. Spectacolul se derulează încă pe scena globală, în fiecare oră câte un nume sonor de companie globală anunţă suspendarea sau lichidarea afacerilor în Rusia. Au părăsit piaţa rusă companii financiare, nume mari din industria auto, branduri ca Pepsi Cola, Coca Cola, McDonalds, Disney. Până şi Goldman Sachs şi JPMorgan, bănci de investiţii cu interese mari în Rusia, şi-au anunţat retragerea.

BANI ŞI RĂZBOI
Piaţa financiară a Rusiei părea solidă. Acum bursa a fost închisă o perioadă, iar băncile luptă cu sancţiunile, devalorizarea rublei şi inflaţia. Rusia are jumătate din bani blocaţi de sancţiuni.

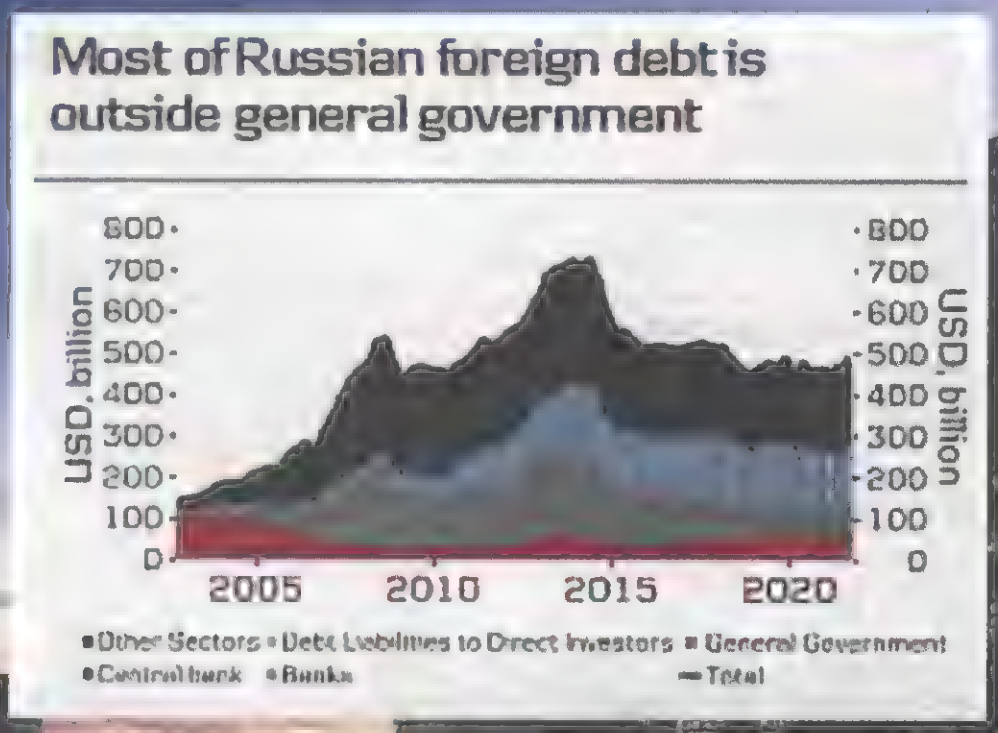

Retragerea a peste 300 de companii din piața rusă este un atac dur la adresa economiei sale, deoarece pierderile și, mai ales, complicațiile ulterioare sunt greu de estimat. Multe dintre companii au ales să suspende activitatea, în așteptarea unei rezolvări a situației. Altele abandonează pur și simplu afacerea, cum a fost retragerea categorică a gigantului energetic britanic British Petroleum (BP), care și-a șters din capital 25 de miliarde de dolari. Această retragere masivă pune o nouă problemă rușilor: ce să facă? Să aștepte, lăsând lucrurile suspendate, sau să acționeze și să naționalizeze afacerile abandonate temporar? Aparent pot lua o decizie dură, așa, ca în război, dar în realitate există viață și după clarificarea situației din Ucraina, iar memoria mediului de afaceri este solidă și îndelungată. Rusia riscă o izolare pe termen lung.

De ce și-au abandonat totuși aceste companii afacerile prospere din piața rusă? Motivele sunt complexe, pe de o parte de teama sancțiunilor, extrem de diverse și ele. Nu în ultimul rând din cauza pierderilor uriașe care pot fi provocate de devalorizarea masivă a rublei. Până la urmă, mărfurile se vând în ruble, iar profitul trebuie transformat în valută. Ar fi urmat majorări succesive de prețuri și imposibilitatea de a schimba rublele în dolari sau euro și de a plăti importurile în valută. Însă impulsul puternic a sosit dinspre clienții lor din lumea largă, care au transmis prin rețelele de socializare un mesaj de solidaritate cu ucrainienii și un avertisment de boicot față de firmele care susțin economia rusă. „Primul război european cu Twitter a alimentat opinii larg răspândite și puternice. Companiile reacționează la asta", spunea Paul Donovan. Reacționează de fapt în fața unui risc reputațional.

În esență, economia rusă și moneda ei se îndreaptă spre colaps, deoarece, oricât de inventive ar fi răspunsurile improvizate de ruși, pieţele financiare și comerciale au deschis un război frontal cu Rusia. Un război dur, care poate însă forța chiar oprirea operațiunilor militare, cum îi place Rusiei să numească invazia Ucrainei. Deoarece Rusia riscă să piardă încrederea companiilor și pieţelor financiare, iar costurile sunt uriașe și efectele durează mai mult decât domnia unui țar.

FOTO: GRAFIC: CBRL SHUTTERSTOCK

PUBLICITATE

Maga

NOLOGIE, SĂNĂTATE

Portrete
de
ABEL MITJÀ
VARELA

Un

vir

de

NED POTTER

și

FRED GUTERL

Valul Omicron ar putea marca începutul sfârșitului pandemiei. Ce altceva pregătește virusul pentru 2022 și pentru anii următori?

FOTO ABEL MITJÀ VARELA/GETTY (10) COOKIE STUDIO/GETTY IZA HAMUR/GETTY

„Speranța trebuie temperată de faptele de pe teren. Și aceste fapte sunt mai mult decât tulburătoare".

VALUL OMICRON CARE SE RĂSPÂNDEŞTE în prezent peste lume poate că tocmai a atins apogeul. Potrivit oamenilor de ştiinţă de la Institutul pentru Evaluarea Sănătăţii de la Universitatea din Washington (IHME), care rulează modele computerizate ale pandemiei, numărul de cazuri raportate zilnic în Statele Unite era de aşteptat să atingă maximum 1,2 milioane până în ianuarie, apoi să scadă abrupt, după modelul Africii de Sud.

Este posibil, dar departe de a fi sigur, ca atacul Omicron să marcheze începutul sfârşitului pandemiei de COVID-19. Scenariul optimist este cam aşa: odată ce Omicron a trecut prin devastarea lumii, destui oameni vor fi dobândit imunitate naturală încât, împreună cu cei care au fost vaccinaţi, virusul să fie suprimat la niveluri mai mult sau mai puţin scăzute permanent. Când şi dacă acea zi fericită va sosi, lumea va începe să facă tranziţia de la criza continuă la ceva mai uşor de gestionat – o preocupare care fierbe lent şi care îi ţine ocupaţi pe oamenii de ştiinţă şi pe oficialii din sănătatea publică, dar lasă restul umanităţii liberă să-şi reia treburile zilnice.

Scenariul pesimist, care, din păcate, este la fel de valabil, începe oarecum familiar: ameninţarea unei noi mutaţii neprevăzute a virusului COVID-19 care apare şi ne distruge speranţele. Din această perspectivă, Omicron scade doar pentru a fi înlocuit cu încă o nouă variantă supărătoare, care provoacă mai multe boli şi decese şi extinde pandemia.

Este prea devreme să ştim care scenariu descrie cel mai bine viitorul apropiat şi probabil că va fi cunoscut doar în retrospectivă. Dar un lucru este destul de sigur: SARS-CoV-2, virusul care provoacă COVID-19, nu dispare. Oamenii de ştiinţă sunt de acord aproape universal că virusul va fi un element fix pentru generaţiile viitoare.

Chiar dacă pandemia se termină, nu este clar cum va arăta viitorul nostru cu SARS-CoV-2. Se va transforma virusul în ceva benign precum răceala? Sau ne va deranja ca gripa, necesitând vaccinuri anuale şi vigilenţă constantă pentru următoarea pandemie? Sau va rupe cu totul convenţiile şi va urma o cale nouă, îngrozitoare? Oamenii de ştiinţă solicită Administraţiei Biden să ia măsuri pentru a face faţă implicaţiilor pe termen lung ale vieţii cu SARS-CoV-2.

Între timp, pandemia nu s-a încheiat încă. Cu miliarde de oameni infectaţi, Omicron are încă mult spaţiu de manevră pentru boală. A depăşit varianta Delta în 110 ţări, spune Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS). Aceasta include SUA, unde numărul de cazuri a crescut de peste trei ori mai mult decât vârful anterior observat în ianuarie 2021. Este atât de contagioasă, infectând atât pe cei vaccinaţi, cât şi pe cei nevaccinaţi, încât, în următoarele două sau trei luni, oamenii de ştiinţă IHME cred că ar putea infecta trei miliarde de oameni - mai mult de o treime din populaţia lumii.

„Sper că, într-o imagine de ansamblu, lucrurile se îmbunătăţesc", spune Jonathan Eisen, biolog evoluţionist la U.C. Davis. „Dar atunci când cineva se uită la detalii, acea speranţă trebuie să fie temperată de faptele de pe teren. Şi aceste fapte sunt mai mult decât tulburătoare".

Valul trece

Cel mai îngrijorător fapt despre momentul prezent este viteza şi amploarea focarului Omicron, care ar putea provoca mult mai multă suferinţă şi moarte.

Vestea bună este că Omicron provoacă boli mai puţin severe decât virusul original în 2020 sau varianta Delta de anul trecut. Pe baza datelor pe care oamenii de ştiinţă le-au compilat în mod regulat de la agenţiile naţionale de sănătate – în special, în acest caz, din Africa de Sud, Regatul Unit, Danemarca şi Norvegia – echipa de la Universitatea din Washington a esti-

CONTROLUL DAUNELOR

Cu miliarde de oameni lăsaţi să se infecteze, Omicron are încă mult spaţiu de manevră pentru boală. Mai jos: O.R. Aeroportul Internaţional Tambo din Johannesburg, după ce ţările au interzis zborurile din Africa de Sud. Jos: Vaccinări într-o piaţă din Zimbabwe.

FOTO: DE LA STÂNGA LA DREAPTA: JUSTIN LIM/GETTY; PHILL MAGAKOE/AFP/GETTY; TAFADZWA UFUMELI/GETTY

LUMEA OBOSITĂ
În viziunea pesmistă, Omicron scade doar pentru a fi înlocuit cu încă o nouă variantă supărătoare, care prelungește pandemia cu încă un an sau doi. Sus: Se formează o coadă pentru testele COVID-19 în New York. Deasupra: Voluntarii pictează inimi la Memorialul Național COVID din Londra.

mat că „peste 90 la sută și poate chiar până la 95 la sută" dintre persoanele care sunt infectate nu vor avea simptome. Mulți s-ar putea să nu știe niciodată că au avut virusul. Iar rata mortalității, pe baza rapoartelor din acele țări, „este probabil cu 90-96 la sută mai mică pentru Omicron decât pentru Delta", varianta care a provocat un val de decese anul trecut.

Numărul mare de oameni infectați simultan, însă, pune sub presiune spitalele și sistemele de sănătate publică – chiar și un virus mai puțin sever, care este atât de contagios, va plasa mulți oameni în spital. Omicron se dovedește, de asemenea, a fi o amenințare semnificativă pentru populațiile vulnerabile, cum ar fi persoanele care sunt în vârstă sau au sisteme imunitare compromise. Persoanele nevaccinate pot avea o probabilitate de până la 13 ori mai mare de a muri decât cei care sunt complet vaccinați, potrivit datelor de la Centers for Disease Control. Ratele de vaccinare din unele dintre cele mai sărace țări ale lumii reprezintă o șesime din cele din Statele Unite. Și efectele de „COVID lung", în care simptomele durează luni sau ani, sunt puțin înțelese.

În ceea ce privește perioada imediat după ce valul actual Omicron va scădea, oamenii de știință sunt împărțiți. Ali Mokdad, un epidemiolog la IHME, este optimist.

„După Omicron, undeva în jurul lunii martie, aprilie, și în lipsa unei noi variante, vom simți că suntem într-o poziție foarte bună. Nu vom intra în normal până când nu suntem siguri că nu vor apărea noi variante. Dar vom fi într-o poziție mult mai bună – spitalele noastre nu vor fi copleșite, personalul nostru medical va avea o pauză, oamenii vor călători, lucrurile se vor schimba", spune Mokdad.

Eisen, totuși, notează că nu există cifre care să susțină opinia conform căreia Omicron va crește suficient de mult imunitatea oamenilor pentru a opri apariția noilor variante. „O văd peste tot", spune el. „Se bazează în mare măsură pe speranță și nu pe date".

Evoluția confuză

Există un acord larg că, în cele din urmă, SARS-CoV-2 va deveni „endemic", ceea ce înseamnă că va dispărea mai mult sau mai puțin în fundal, explodând ocazional, poate din când în când atingând niveluri de pandemie, poate necesitând vaccinări pentru a stopa focarele.

Dar, în general, se așteaptă ca aceasta să se transforme în ceva mai mult ca una dintre multele boli infecțioase cu care trăim deja, cum ar fi HIV, gripa sau RSV, care de obicei provoacă simptome asemănătoare răcelii, dar poate fi periculoasă pentru copiii mici și oamenii în vârstă.

„Putem spune cu siguranță că virusul a venit pentru a rămâne", spune Josh Michaud, director asociat al politicii globale de sănătate la Kaiser Family Foundation. „Deși ar putea fi un virus pentru totdeauna, nu cred că va fi o criză pentru totdeauna".

Această previziune e bazată în principal pe istoria altor boli infecțioase, mai degrabă decât pe ceea ce se cunoaște despre SARS-CoV-2. Ce rol va juca virusul în viitorul nostru este un mister. „Ceva care se pierde în toate aceste conversații este că încă avem de-a face cu un nou coronavirus", spune dr. Preeti Malani, director sanitar și profesor de medicină la Divizia de Boli Infecțioase de la Universitatea din Michigan. „Nimeni nu a mai experimentat asta."

Înțelepciunea convențională despre viruși este că aceștia tind să devină mai blânzi pe măsură ce trece timpul. Virusurile sezoniere ale răcelii aflate în circulație în prezent tind să fie ușoare în comparație cu COVID-19, de exemplu. Deoarece acești viruși există de mult timp, se știu puține despre originile lor. Cu toate acestea, unii oameni de știință cred că SARS-CoV-2 va ocupa în cele din urmă o poziție ca virus endemic benign.

„Cu cât virusul
se răspândește mai tare,
cu atât se reproduce mai mult
și suferă mai multe
mutații, deci vor apărea
mai multe variante."

FOTO: DE LA STÂNGA LA DREAPTA: WANG YING/XINHUA/GETTY; VUK VALCIC/GETTY; ALEX WALKER/GETTY

Acest punct de vedere susține că virușii evoluează pentru a deveni mai puțin dăunători, deoarece asta reprezintă o strategie de supraviețuire eficientă pentru ei. Dacă o variantă își îmbolnăvește gazdele prea mult, dezvoltând boli severe și chiar moartea, îi va fi inhibată capacitatea de a se răspândi și se va stinge. Variantele care supraviețuiesc sunt cele care se transmit cu ușurință, ceea ce le favorizează pe cele care sunt mai puțin susceptibile de a provoca imobilitate și moarte. De-a lungul timpului, selecția naturală conduce un virus mortal în direcția de a deveni mai blând, un proces numit „atenuare".

SARS-CoV-2 se potrivește acestei forme, spune Paul Ewald, biolog la Universitatea din Louisville. Cea mai recentă variantă, Omicron, este de trei ori mai transmisibilă decât virusul inițial din 2020, conform OMS, precum și mai puțin mortală.

La începutul anului 2020, aproximativ 6% dintre pacienți au murit de COVID-19. Recent, în SUA, numărul este mai aproape de 1,3 la sută. Cu siguranță, tratamentele au devenit mai eficiente, pe măsură ce sunt dezvoltate noi medicamente și spitalele învață cum să trateze mai bine pacienții. Dar și virusul s-a schimbat.

La fel și oamenii. De când SARS-CoV-2 ne-a invadat viețile în urmă cu doi ani, am devenit mai rezistenți. În America, CDC spune că aproximativ 63% din populație este complet vaccinată, iar persoanele care au fost infectate au dezvoltat probabil anticorpi care oferă protecție cel puțin temporară împotriva virusului.

MEREU PLINI DE SPERANȚĂ: În viziunea optimistă, Omicron lasă populației suficientă imunitate naturală pentru a pune capăt pandemiei. Mai sus: un veteran al armatei americane este tratat pentru COVID-19. Mai jos: Dr. Céline Gounder. Dreapta jos: un prim plan al variantei Omicron.

„După Omicron – prin martie, aprilie – pandemia va fi în tre

„Odată ce obțineți o proporție mare a populației cu o oarecare imunitate – și ne apropiem de asta acum – atunci veți avea fiecare variantă succesivă provocând din ce în ce mai puține probleme", spune Ewald. „În primul rând, datorită imunității, dar și datorită acestei tendințe evolutive, care determină variantele succesive să devină mai blânde".

„În ciuda multor confuzii de la început", spune el, „se pare că atât Delta, cât și mai ales Omicron sunt mai puțin dăunători decât virușii care au pătruns inițial în oameni. Și exact asta ne-am așteptat, ceea ce am prezis că se va întâmpla chiar de la început".

Nu toți oamenii de știință sunt de acord. Eisen subliniază că, atunci când vine vorba de COVID-19, avem date doar pentru câteva variante, cum ar fi originalul, Alpha, Delta și Omicron. Sunt prea puține pentru a dovedi argumentul lui Ewald. În plus, Eisen spune că Delta a fost de fapt mai dăunătoare pentru gazdele sale decât Alpha, pe care a înlocuit-o ca tulpină dominantă.

„Virusul nu evoluează în general pentru a fi mai puțin mortal", notează acesta.

„Avem o variantă nebună, Omicron, care pare să cauzeze, în medie, boli mai puțin severe la persoanele vaccinate. Dar varianta dominantă anterioară (Delta) a fost mult mai severă decât cele dominante de dinainte. Deci folosesc un singur punct de date (Omicron) pentru a concluziona că există o tendință? Asta pare complet nefondat din punct de vedere științific". Chiar dacă SARS-CoV-2 devine în cele din urmă doar un alt virus relativ inofensiv, acea evoluție ar putea dura ani. Între timp, oamenii de știință încearcă să descopere cum ar putea fi gestionat virusul cu vaccinuri. Pentru indicii, au căutat coronavirusurile existente.

De exemplu, studiile despre HCoV-229E, un coronavirus care provoacă răceli și pneumonie, sugerează că virusul tinde să reinfecteze oamenii la fiecare câțiva ani, dezvoltând o anumită capacitate de a evita protecția sistemului imunitar.

Într-adevăr, Omicron, care are succes în mare parte pentru că îi poate infecta atât pe cei care au fost vaccinați, cât și pe cei care au avut infecții anterioa-

utul nostru“

re, pare să urmeze o pagină din „manualul“ lui 229E. Este rezonabil să presupunem că viitoarele variante ale SARS-CoV-2 vor continua această practică.

Când SARS-CoV-2 se instalează în cele din urmă într-un nou rol de virus endemic, aceasta nu înseamnă că focarele vor deveni un lucru din trecut. Gripa și coronavirusurile se aprind din când în când, devenind uneori pandemii. Întrebarea este cât de supărătoare vor fi aceste focare și cum le vor gestiona oficialii de sănătate publică?

Este puțin probabil ca SARS-CoV-2 să se desfășoare ca rujeola, unde vaccinarea în copilărie conferă imunitate pe viață. Este ceva mai probabil ca vaccinările în timpul copilăriei să protejeze oamenii până la vârsta adultă împotriva bolilor severe.

Sau virusul s-ar putea dovedi a fi ceva mai îngrijorător, cum ar fi gripa, care evoluează rapid pentru a evita protecția sistemului imunitar și necesită vaccinare în fiecare an împotriva noilor variante. O altă vaccinare anuală nu ar fi plăcută, dar nu este cea mai rea soartă.

Acestea fiind spuse, nu există nicio lege conform căreia SARS-CoV-2 trebuie să se comporte ca alți viruși din trecut. Într-adevăr, un grup consultativ guvernamental din Regatul Unit vara trecută a ridicat posibilitatea înfricoșătoare ca SARS-CoV-2 să-și ia obiceiul de a se recombina cu alte coronavirusuri pentru a lua forme noi supărătoare. Virusul, blocat de vaccinuri și de imunitatea de la infecțiile anterioare, ar putea câștiga apoi o mulțime de caracteristici noi, inclusiv capacitatea de a provoca boli mai severe decât versiunile anterioare, de a evita vaccinurile și de a rezista tratamentelor antivirale. Raportul a numit fiecare dintre aceste trei scenarii o „posibilitate realistă“.

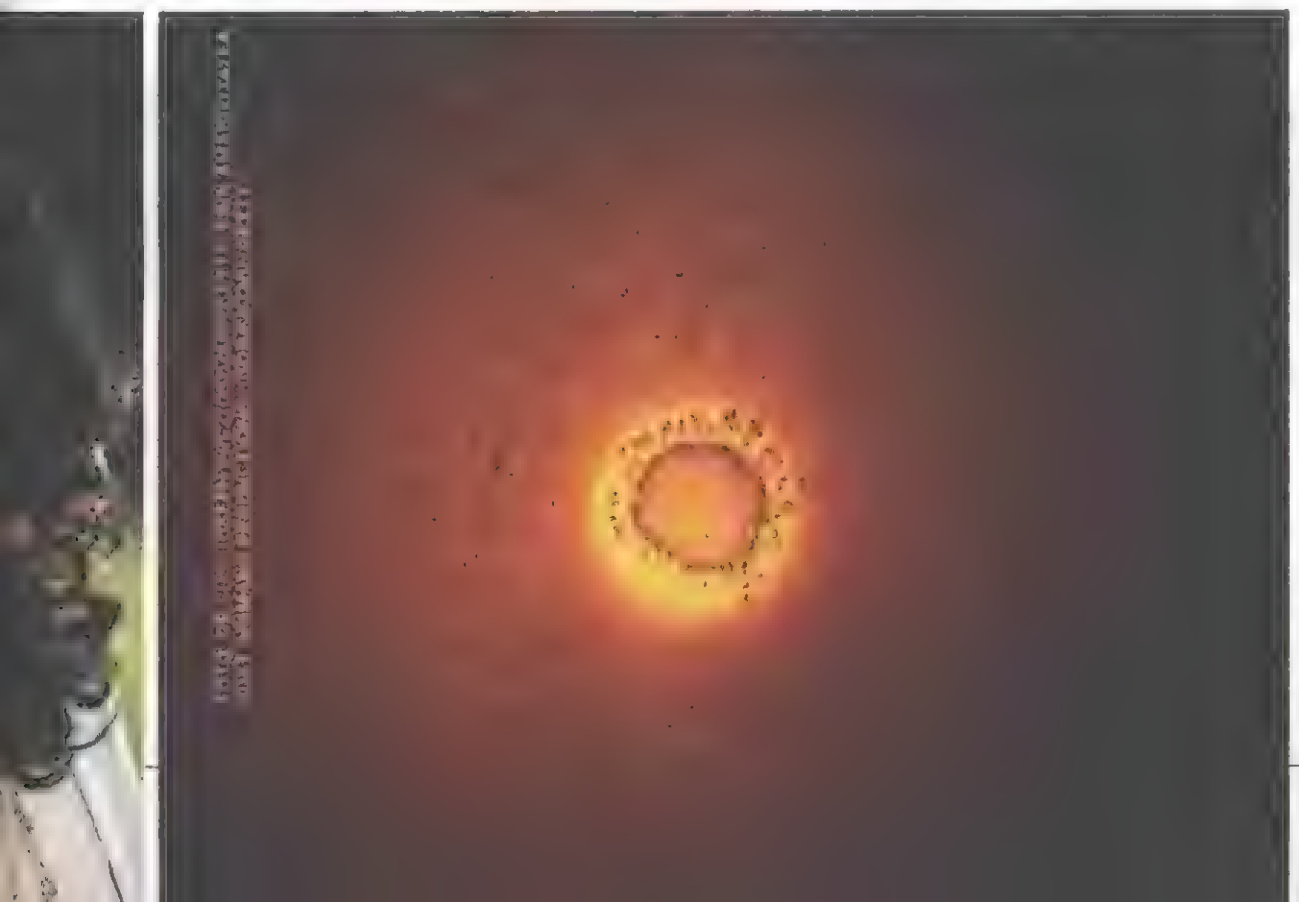

Pregătirea pentru Veșnicie

Majoritatea oamenilor tind să analizeze vaccinarea în funcție de riscul (mic) pentru ei comparativ cu riscul (mult mai mare) de a contracta boala. Acest lucru este de înțeles. Ceea ce este adesea subapreciat, însă, este rolul pe care îl joacă vaccinarea în strategia globală de a limita un virus distructiv în libertate. Orice discuție despre viitorul SARS-CoV-2 include în mod inevitabil statutul vaccinărilor.

Cu cât un virus persistă mai mult în sălbăticie, reproducându-se și suferind mutații printre miliarde de oameni, cu atât este mai probabil să ajungă la loteria genetică și să se transforme în ceva care face viața oamenilor mizerabilă (sau îi ucide). Odată ce aceste variante apar, ele nu vor dispărea neapărat.

De aceea, atât de mulți oameni de știință și oficiali din domeniul sănătății publice sunt reticenți să înceapă să toarne șampanie. „Cu cât virusul se răspândește mai mult, cu atât se reproduce mai mult, cu atât suferă mai multe mutații și vor exista mai multe variante“, spune dr. Céline Gounder, expertă în boli infecțioase la Facultatea de medicină a Universității din New York. „Aș fi foarte atentă cu concluzia că, după această creștere a Omicron, vom atinge pragul endemic, sau vom avea cu toții suficientă imunitate încât să fie doar o răceală comună. Doar că nu cred că știm asta acum“.

Dr. Gounder, care face parte din Consiliul consultativ COVID-19 al președintelui Joe Biden, și cinci colegi au scris un apel public politicos către Casa Albă să nu mai promită că vor „căpăta puterea“ împotriva virusului și să înceapă să facă planuri pe termen lung în care acesta este acceptat drept noua normalitate.

„Continuăm să spunem că acesta va fi ultimul val și putem merge mai departe, când nu este cazul“, spune ea. „Și cred că trebuie să acceptăm că vom trăi cu asta. Apoi trebuie să acționăm și să venim cu un plan pe termen lung“.

Membrii Consiliului consultativ solicită o resetare a politicii administrației privind COVID-19 – cu un nou accent pe testare și măști N95 gratuite și o dependență mai mică de vaccinuri. „Asta nu înseamnă că vaccinurile nu sunt importante – sunt instrumentele cele mai importante, numărul unu, numărul doi, numărul trei din setul de instrumente – dar atunci când ai de-a face cu un public american în care am atins un platou cu vaccinări, vaccinurile nu vor rezolva problema singure“, spune ea. Planul include o reconstrucție dramatică a sistemului de sănătate publică al Americii, care a stagnat în anii dinaintea COVID-19.

„Ceva ce pare că se pierde din vedere în discuțiile noastre este că avem de-a face cu încă un coronavirus. Nimeni nu a mai experimentat asta.”

Dr. Gounder solicită un nou corp de lucrători din domeniul sănătății care să ajungă la oameni în perioade de criză, recomandă vaccinuri care funcționează împotriva multor boli respiratorii diferite, în loc să fie vizat doar virusul momentului. Sisteme de ventilație mai bune pentru școli și alte locuri publice — încălzire și aer condiționat noi — ar putea face o mare diferență, având în vedere cât de multe s-au învățat despre răspândirea virusurilor prin aer. Mai presus de toate, spun ei, SUA trebuie să planifice pentru ani buni, deoarece COVID-19 este departe de a fi dispărut și viitoarele pandemii ar putea apărea rapid dintr-o singură mutație genetică.

„Sper cu adevărat că vom învăța lecția", spune dr. Gounder. „De aceea pledăm vehement, pentru că suntem sincer îngroziți de ce se va întâmpla dacă nu o facem."

Specialiștii în sănătate publică solicită, de asemenea, sisteme de alertă mai bune și mai moderne pentru a-i avertiza imediat cu privire la noile focare. Trusele de testare ar trebui să fie mai simple și mult mai ușor de obținut. Și, deși mulți oameni ar putea să-l urască, probabil că vom avea nevoie de vaccinări regulate pentru o perioadă foarte lungă de timp. Asemenea lucruri, desigur, costă bani, dar produsul intern brut al Americii este deja în scădere cu 8.000 de miliarde de dolari până în 2030 din cauza pandemiei, potrivit Biroului de buget al Congresului.

Specialiștii îndeamnă, de asemenea, să se acorde mai multă atenție restului lumii – nu doar din motive umanitare, ci ca o chestiune de autoprotecție. O echipă de la Spitalul de Copii Texas din Houston, condusă de Dr. Maria Elena Bottazzi și Peter Hotez au dezvoltat un vaccin numit Corbevax – și l-au predat, fără brevet, unei companii de medicamente din India. Se bazează pe tehnologia medicală din anii 1980, mult mai puțin sofisticată decât vaccinurile folosite în SUA, dar remarcabil de ieftină. O doză ar putea costa un dolar sau doi. Banii de dezvoltare au venit din filantropii. Hotez l-a numit un „schimbător global de joc", mai ales dacă alte țări mai puțin bogate îl folosesc.

Criză previzibilă

La un moment dat, pandemiile se termină, indiferent cât de bine sau de prost au fost gestionate. Așa-numita gripă spaniolă din 1918-1920, răspândită într-o lume deja devastată de Primul Război Mondial, ar fi ucis 50 de milioane de oameni, inclusiv 675.000 de americani - asta într-o țară la mai puțin de o treime din populația actuală. În 1918, nu existau vaccinuri, nu existau distanțări sociale, nu existau mari progrese medicale. Pandemia a durat doi ani, a avut patru valuri mortale, apoi a dispărut, în mare parte pentru că virusul a rămas fără victime. Majoritatea oamenilor au fost probabil infectați, cu o rată a mortalității de 2,5% în SUA și aproximativ 10 până la 20% în întreaga lume.

De asemenea, virusul a evoluat pentru a deveni mai puțin mortal, ceea ce poate fi unul dintre motivele pentru care este încă printre noi. Cunoscută acum sub numele de H1N1, este încă una dintre multele tulpini de gripă sezonieră care circulă în jurul planetei. (Apropo, nu a fost niciodată de fapt „spaniolă" – numele a fost dat deoarece Guvernul Spaniei, neutru în război, nu a cenzurat știrile despre această boală.) Și, deși focarele anuale de gripă sunt îngrozitoare, ele, de obicei, nu paralizează globul.

Medicii echipei lui Biden cred că americanii vor lua în considerare că infecția COVID-19 este terminată dacă rata mortalității scade la ceva asemănător cu ceea ce provoacă gripa sezonieră. În fiecare iarnă din ultimul deceniu, tulpinile de gripă au cauzat între 12.000 și 50.000 de decese. Este o taxă groaznică, dar a devenit previzibilă. „Oamenii își fac vaccinul și sunt gata", spune Mokdad de la Universitatea din Washington. „Nu închidem Guvernul. Nu urmărim contactele pentru gripă. Aceasta este o situație endemică și asta sperăm de la COVID-19".

OASPEȚE NEDORIT
Dacă Omicron înseamnă sau nu sfârșitul crizei pandemice va fi probabil știut doar retrospectiv. Dar un lucru este destul de sigur: SARS-CoV-2 nu dispare. Sus: un profesor conduce o sală de clasă cu studenți la distanță. Jos: Dr. Peter J. Hotez și Dr. Maria Elena Bottazzi la Texas Children's Center for Vaccine Development.

FOTO: DE LA STÂNGA LA DREAPTA: ELENA ZARETSKAYA/GETTY; JON CHERRY/GETTY; MAX TRAUTNER

Papaya
Mexic.

Acest fruct favorizează digestia, reduce inflamația și are proprietăți antioxidante puternice. Papaya fermentată – disponibilă sub formă de pudră – este impresionantă: s-a demonstrat că reduce stresul oxidativ la persoanele în vârstă și la cei cu hipotiroidism și boli hepatice, iar studiile au descoperit că extractul de papaya poate scădea biomarkerii legați de cancer. *(vezi numărul 1 în pagina 58)*

PE HARTĂ

Alimente care stimulează imunitatea

„Lasă mâncarea să fie tratamentul tău și tratamentul să fie hrana ta", a spus Hipocrate. Din cele mai vechi timpuri, oamenii din întreaga lume și-au căutat în natură atât combustibilul, cât și vindecarea. Cercetările moderne arată că multe dintre alimentele și ierburile pe care oamenii le-au folosit inițial ca medicamente, de la hibiscusul din Africa de Sud până la turmericul indian sau ciocolata neagră din Panama, au și astăzi beneficii de stimulare a sistemului imunitar. Încercați să integrați unele dintre aceste remedii verificate în stilul vostru de viață și mâncați pentru a învinge bolile. — *Meghan Gunn*

FOTO: DEAGOSTINI/GETTY (STÂNGA); WESTEND61/GETTY

Miso

Probabil ați avut acest ingredient japonez în supă, dar pasta de soia fermentată poate fi adăugată și la sosuri, sosuri de salată, tofu și mâncăruri de legume. La fel ca iaurtul, miso conține probiotice, „bacteriile bune" care ajută la sănătatea intestinelor. De asemenea, se crede că miso promovează sănătatea cognitivă, inclusiv atenuarea simptomelor de anxietate și depresie.
(vezi numărul 10 în pagina 59)

01 Papaya
Mexic

(Vezi pagina 56).

02 Portocale
Florida

Botoxul naturii? Pe lângă faptul că oferă o sursă bogată de vitamina C care întărește imunitatea, portocalele ajută, de asemenea, la creșterea aportului natural de colagen al organismului, care menține pielea netedă și suplă, iar părul și unghiile puternice. De asemenea, colagenul ajută la o digestie sănătoasă, iar unele studii au arătat că ameliorează durerile articulare după exerciții fizice.

03 Afine
Canada

Micuțele fructe au devenit sinonime cu „antioxidant" dintr-un anumit motiv. Studiile au arătat că afinele pot ajuta la repararea ADN-ului, pot proteja împotriva cancerului și contribuie la scăderea nivelului de colesterol și la îmbunătățirea funcției cognitive. Alte studii au arătat că suplimentele pe bază de afine pot ajuta copiii și adulții în vârstă la coordonare în mișcări și dexteritate crescută.

04 Ciocolata neagră
Panama

Cacaua conține compuși numiți flavanoli care favorizează sănătatea inimii și, de asemenea, ar putea reduce riscul de diabet. Un studiu asupra poporului Kuna – un trib izolat din Panama care bea aproximativ cinci căni de cacao pe zi – a arătat că ei nu suferă aproape niciodată de hipertensiune arterială. Vreți și voi? Consumați ciocolată neagră, care conține de două până la de trei ori mai mulți flavanoli decât ciocolata cu lapte.

05 Ciuperci champignon
Franța

O sursă alimentară rară de vitamina D, aceste ciuperci, numite și albe, ajută la menținerea oaselor puternice. Sunt, de asemenea, bogate în potasiu și compuși care pot proteja împotriva bolilor cronice, iar un studiu recent a arătat că aceste ciuperci ar putea ajuta oamenii să prevină apariția diabetului de tip 2.

FOTO: 01: RENATA OLIVA/GETTY; 02: TSUKAMOTO KAZUHIRO/GETTY; 03-05: GETTY;

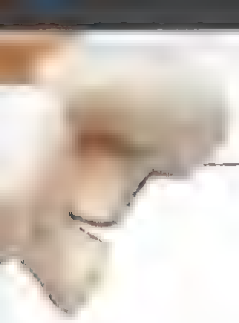

06 Rodii
Egipt

Fructele roz sau roșii cu mai multe semințe dețin un simbolism profund în multe culturi. De asemenea, au fost folosite de secole pentru proprietățile lor antibacteriene; egiptenii antici foloseau fructul pentru a trata diverse infecții și viermi intestinali. Cercetările moderne despre sucul de rodie arată că ar putea ajuta la combaterea virușilor precum gripa.

08 Migdale
Iran

Vedeta remarcabilă a nucilor, migdalele sunt originare din Iran. Pe lângă faptul că sunt surse bune de proteine și fibre, migdalele au un nivel ridicat de vitamina E, care are proprietăți antioxidante și protejează celulele. De asemenea, s-a demonstrat că migdalele întăresc sistemul imunitar, oferind un strat suplimentar de apărare împotriva unor boli precum gripa.

10 Miso
Japonia

(Vezi pagina 57)

09 Curcumă
India

De mii de ani, acest condiment portocaliu strălucitor a fost folosit atât în scopuri aromatice, cât și în scopuri medicinale. Principalul său compus, curcumina, îi conferă turmericului proprietăți puternice antioxidante și antiinflamatoare. Un studiu a arătat că persoanele cu colită ulceroasă care și-au completat medicina tradițională cu turmeric aveau mai multe șanse să intre în remisie. Te simți uituc? Un alt studiu a arătat că poate ajuta memoria.

07 Hibiscus
Africa de Sud

Floarea a fost folosită de secole în scopuri medicinale, de la combaterea hipertensiunii arteriale până la tratarea problemelor hepatice. Există peste 50 de specii diferite de hibiscus. Este adesea înmuiat în apă pentru ceai, fiert în dulcețuri sau uscat și îmbrăcat în aluat pentru brioșe și pâine.

11 Brâncă
Australia

Această plantă suculentă sărată găsită de-a lungul coastei din sudul Australiei este plină de vitaminele A, B și C și se crede că ajută la reglarea somnului, promovează repararea țesuturilor și detoxifică organismul. Brâncă poate fi servită proaspătă în salate sau prăjită în ulei de măsline sau unt, asemănător cu sparanghelul.

06: JACK ANDERSEN/GETTY; 07: FITOPARDO/GETTY; 08-09: GETTY; 11: LARISSA VERONESI/GETTY

FORMULA 1 2022

„Revoluția“ efectului de sol și jantele cu capace aerodinamice în premieră

Sezonul de Formula 1 2022 ia startul pe 20 martie în Bahrain. Iar noul design al monoposturilor, dezvoltat de FIA alături de echipele de F1, anunță o adevărată „revoluție“ în materie de dueluri roată la roată și depășiri la aspirație. În testele dinaintea sezonului, de la Barcelona, monoposturile celor zece echipe au arătat că resuscitarea efectului de sol, introdus în F1 de Brabham în 1978 și interzis în 1982, are toate șansele să readucă spectacolul pe pistă. – *Răzvan Scăești*

F1 NU SE ÎNTOARCE ÎN 2022 ÎN era Brabham și a „Fan car“-ului Brabham BT46B din 1978, dezvoltat de Gordon Murray, primul și singurul monopost dotat cu un „ventilator“ aerodinamic menit să răcească motorul și, mai ales, să crească apăsarea aerodinamică pe puntea spate. Sau, cel puțin, nu deocamdată. Dar, cum epoca în care cursele îi țineau pe fani în picioare sau lipiți de micile ecrane până în ultimul moment a cam apus demult, în ciuda evoluției tehnologice și a repetatelor schimbări de regula-

ment, FIA şi echipele au ajuns la concluzia că aerodinamica este „cheia" ce poate redeschide uşa spectacolului în „Marele Circ". Iar efectul de sol (groud effect), interzis acum 40 de ani, revine în prim plan.

Rezultatele obţinute în antrenamentele dinaintea sezonului par promiţătoare. Duelurile roată la roată şi depăşirile la aspiraţie ar putea reaprinde vaporii de adrenalină amestecaţi cu benzină în F1 2022. Iar unul dintre principalii „vinovaţi" este boss-ul F1, Ross Brown, unul dintre foştii responsabili din umbră pentru succesele în pistă ale septuplului campion mondial Michael Schumacher şi ale echipelor Ferrari, Mercedes şi Brawn GP.

Design complet diferit pentru monoposturile F1 2022

Efectul de sol (groud effect) interzis în F1 în 1982 revine în prim plan. Monoposturile 2022 nu dispun de „ventilatoare" care să le „lipească" de asfalt, dar nu mai au podeaua plată. Constructorii au avut voie să „sculpteze" tuneluri aerodinamice, care să genereze efect de sol şi, prin urmare, forţe de apăsare suplimentare, mai ales când maşina rulează foarte aproape în spatele alteia.

De asemenea, designul monoposturilor F1 2022 este mai „curat", o serie de elemente aerodinamice restrictive fiind eliminate sau regândite. Concret, maşinile din 2021, de exemplu, pierdeau 35% din forţa de apăsare când rulau la o distanţă de trei maşini în spatele alteia, adică la circa 20 de metri (distanţă măsurată de la „nasul" monopostului aflat în faţă, la „nasul" monopostului aflat în spate), iar la apropierea la o distanţă de o maşină pierderea ajungea la 47%.

Designul monoposturilor F1 2022 reduce pierderea de apăsare aerodinamică la 4%, la 20 de metri, şi ajunge doar la 18%, la distanţă de o maşină în spate, favorizând, astfel, duelurile şi depăşirile „la aspiraţie".

Aripa faţă şi „nasul" sunt complet diferite şi sunt proiectate să confere o apăsare aerodinamică consistentă, pentru un control al direcţiei cât mai bun. Deflectoarele laterale din spatele roţilor faţă din 2021 au fost eliminate, ceea ce elimină aşa numitul „Y250 vortex", vârtejul de aer generat de flapsurile aripii faţă când monopostul aleargă la mică distanţă în spatele altuia. Aripa spate 2022 n-are nici ea aproape nicio legătură cu cea de anul trecut. Doar deflectorul mobil al sistemului DRS (Drag Reduction System) a rămas la locul lui, dar, bineînţeles, are altă formă. Aripa are „colţuri" rotunjite, nu drepte, şi nu mai este aşa bogată în artificii aerodinamice. Important, designul său modelează fluxul de aer aruncat de monopost astfel încât acesta să „curgă" în sus şi peste maşina aflată în spate.

Jante de 18 inch, cu capace aerodinamice

De peste 30 de ani, monoposturile de F1 au folosit jante de 13 inch, un diametru egal cu cel al Daciei 1300, de exemplu, şi pneuri cu talon înalt. Nu şi din 2022 înainte, însă. Monoposturile F1 2022 rulează pe jante de 18 inch, încălţate cu anvelope cu talon mic. În afara faptului că jantele de 18 inch cu pneuri „joase" arată mai bine, contemporan, ele conferă maşinii un plus de manevrabilitate şi evită supraîncălzirea gumelor pe virajele abordate la viteze mari, ca şi la automobilele de stradă, de altfel. Doar pe pistă nu sunt gropi care să fie mai bine absorbite de cauciucurile cu talon înalt.

Cum am văzut că aerodinamica e cheia, iar jantele monoposturilor sunt mult mai mari, din acest an, acestea dispun de capace aerodinamice. Capace au mai fost folosite în F1 până în 2009, pe roţile de 13 inch, dar acum acestea au mai multe roluri: menţin curată „curgerea" aerului, limitând turbulenţele aruncate maşinilor din spate, reduc forţa de apăsare a maşi-

NOUL DESIGN al monoposturilor, dezvoltat de FIA alături de echipele de F1, anunţă o adevărată „revoluţie" în materie de dueluri roată la roată şi depăşiri la aspiraţie.

FOTO: PIRELLI; FERRARI

1. Monoposturile F1 2022 sunt mai rapide pe viraje, grație apăsării aerodinamice superioare. **2.** Mașinile de anul acesta (stânga) sunt mai sigure, dar mai grele.

nii și, nu în ultimul rând, îi împiedică pe specialiștii echipelor să facă șmecherii aerodinamice în jurul roților, pentru a redirecționa vreun flux de aer aerodinamic cu ajutorul acestora.

În premieră, în 2022, monoposturile sunt dotate cu un fel de aripioare care ies din spatele roților față. Rolul acestora este de a stabiliza puntea față și a menține cât mai curată „curgerea" aerului.

Monoposturi mai sigure, dar mai grele

În ciuda noii aerdinamici, în teste, monoposturile F1 2022 au arătat că nu sunt cu mult mai rapide decât cele de anul trecut. Explicația este destul de simplă. Mașinile sunt mai sigure decât predecesoarele lor, putând absorbi cu 48% mai multă energie la impact frontal și cu 15% mai multă energie la impact din spate. Dar sunt mai grele. Greutatea minimă obligatorie a crescut de la 752 kg la 790 kg, în contextul în care motoarele din 2022 sunt 99% identice cu cele din 2021. Singura diferență este că anul acesta unitățile turbo-hybrid de 1.6 litri va trebui să funcționeze cu o benzină mai „eco". Dacă anul trecut s-a alergat cu benzină care conținea 5,75% biocombustibil obținut sustenabil, în 2022 procentul urcă la 10%.

Hamilton vs. Verstappen

După ce anul trecut Max Verstappen i-a suflat cel de-al optulea titlu mondial în F1 lui Lewis Hamilton chiar în ultima cursă, rivalitatea dintre cei doi va fi la cote maxime în sezonul F1 2022. Iar cum noile monoposturi promit mai mult spectacol, va fi și mai interesant. Deja în cea de-a treia zi de teste de la Barcelona, timpii celor doi au fost foarte apropiați, iar locotenenții George Russell și Sergio Perez au fost și ei în aceeași secundă, la fel ca și Sebastian Vettel și Charles Leclerc. Ceea ce arată că monoposturile Mercedes, Red Bull Racing, Aston Martin și Ferrari au performanțe similare anul acesta.

Fostul coechipier al lui Hamilton la Mercedes, Valtteri Bottas nu pare să aibă pretenții.

În testele de la Barcelona a fost și cu peste 11 secunde mai lent decât Lewis, la volanul monopostului Alfa Romeo. Dar piloții Williams și McLaren s-au ținut la circa o secundă distanță.

FOTO: MOTORSPORT.COM

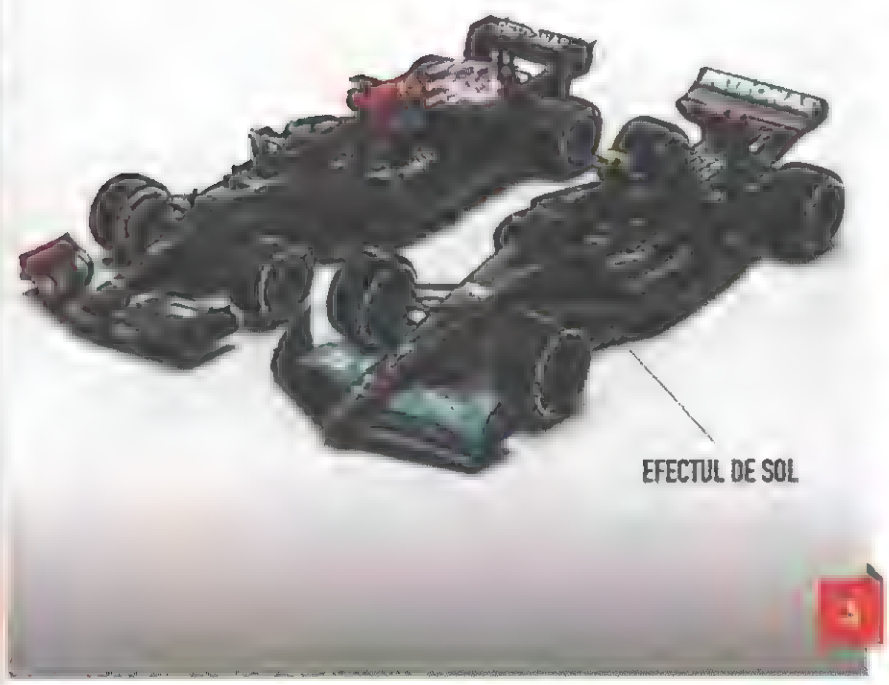

3. Constructorii au avut voie să „sculpteze" tuneluri aerodinamice, care să genereze efect de sol și, prin urmare, forțe de apăsare suplimentare.
4. Rusul Nikita Mazepin a fost dat afară de americanii de la Haas. Tatăl său, fostul sponsor principal al echipei, e un oligarh apropiat de Putin. Locul lui Mazepin a fost luat de Kevin Magnussen.
5. Evoluția monoposturilor de F1 în 32 de ani.
6, 7, 8. Motoarele din 2022 sunt 99% identice cu cele din 2021.

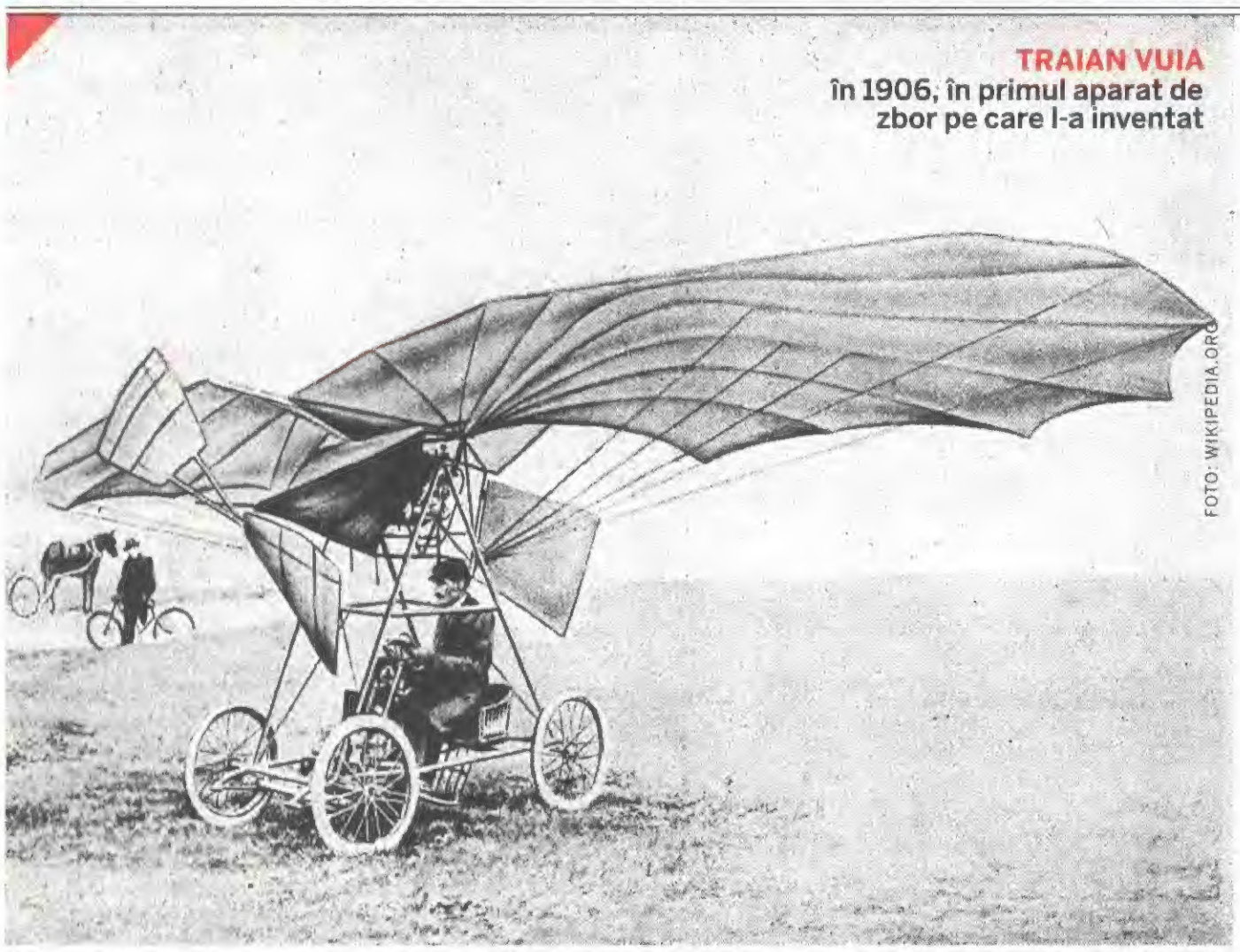

TRAIAN VUIA
în 1906, în primul aparat de zbor pe care l-a inventat

FOTO: WIKIPEDIA.ORG

Traian Vuia și visul imposibil: mașinile pot să zboare

18 MARTIE 1906: TRAIAN VUIA A REUŞIT PRIMUL ZBOR DIN LUME al unui pilot într-un aparat mai greu decât aerul, care decola singur, pe câmpia de la Montesson, din Franţa.

Acest avocat de formaţie academică, dar cu vocaţie de inginer, îşi proiectase singur avionul, căruia îi spunea aeroplan-automobil, o maşină zburătoare, de fapt.

Proiectul motorului îi aparţinea şi a fost brevetat în Marea Britanie.

Maşina zburătoare este gata la finalul lui 1905 şi are o greutate de 250 de kilograme, o suprafaţă de susţinere de 14 metri pătraţi şi un motor de 20 cai putere.

Vuia şi-a numit iniţial maşina Liliacul, datorită formei sale. Sau poate pentru că liliacul îşi sfidează familia fiind singurul mamifer capabil să zboare, susţinut de membrele anterioare adaptate ca aripi.

Şi lui Vuia i se transmisese un răspuns oficial al Academiei de Ştiinţe din Paris, cum că „problema zborului cu o maşină care cântăreşte mai mult decât aerul nu poate fi rezolvată şi este doar un vis".

Era în 1903 şi căuta finanţare pentru aeroplan. La Montesson însă, în martie 1906, visul său devenea realitate.

Aparatul de zbor, denumit acum Vuia 1, a accelerat pe o distanţă de de 50 de metri, apoi s-a ridicat în zbor la o înălţime de aproape un metru, dar, după ce a zburat vreo 12 m, paletele elicei s-au oprit, iar avionul s-a prăbuşit într-un copac. Traian Vuia a scăpat nevătămat. Vuia avea antrenament, condusese câteva luni maşina, fără aripi, pentru a se acomoda cu comenzile.

18 MARTIE - 15 APRILIE

România intră în scutul NATO

29 martie 2004. România a aderat la Tratatul Atlanticului de Nord, la 55 de ani de la crearea NATO, parte din ei petrecuți de români sub dictatura comunistă. România primise invitația de aderare la NATO la summitul de la Praga din noiembrie 2002. Fostul președinte al SUA George W. Bush a venit la București, semnal al susținerii americanilor. Intrarea în NATO a fost și un semnal de încredere pentru investitori și a pregătit apoi aderarea la Uninea Europeană.

Clubul auto al prințului Bibescu

5 aprilie 1904. În salonul de onoare al Hotelului Boulevard din București, ia ființă Automobil Clubul Român, prima asociație de profil din țara noastră și unul dintre primele cluburi din lume. Prințul George Valentin Bibescu, soțul scriitoarei Marta Bibescu, a fost inițiatorul Clubului. Prințul Bibescu a organizat apoi raliuri sub egida asociației. Regele Ferdinand și regina Maria au fost președinți de onoare ai Clubului.

Comuniștii vânează mașinile de scris

28 martie 1983. Prin Decretul nr. 98 privind regimul aparatelor de multiplicat, materialelor reproducerii scrierilor și al mașinilor de scris, controlul regimului comunist asupra comunicării era întărit. În timp ce în lumea liberă Compaq lansase primul computer IBM portabil, comuniștii scotoceau după mașini de scris. Potrivit Decretului nu puteai deține o mașină de scris decât după ce Miliția îți elibera o autorizație care prevedea consemnarea tipului de mașină, dar care avea și o anexă în care era trecut fiecare caracter al mașinii de scris.

Newsweek ROMÂNIA

ABONEAZĂ-TE!

Online, cu cardul, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., J40/2003/2018, CUI: RO38847674, cont RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: ➤ Manpres Distribution București ➤ Calliope S.R.L. Ploiești ➤ Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente: abonamente@newsweek.ro

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată trebuie să ne trimiteți datele necesare livrării revistei (nume, prenume, adresa completă, numărul de telefon, adresa de e-mail), împreună cu copia dovezii de plată la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1 sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare.
Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

Abonament PRINT+DIGITAL	Abonament PRINT	Abonament DIGITAL
3 luni: 80 lei	3 luni: 44 lei	1 lună: 18 lei
6 luni: 156 lei	6 luni: 85 lei	3 luni: 49 lei
12 luni: 306 lei	12 luni: 165 lei	6 luni: 89 lei
		12 luni: 169 lei

Revista *Newsweek România* apare lunar.

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Detalii: abonamente@newsweek.ro

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ
vă rugăm să ne comunicați la abonamente@newsweek.ro

DDS DIAGNOSTIC
Cercetare Producție Suport

Detectează și
TULPINA DELTA &
TULPINA OMICRON

Testarea rămâne singura
metodă rapidă de ne proteja
pe noi și pe cei din jurul nostru.

**ALEGE TIPUL DE TEST
CARE ȚI SE POTRIVEȘTE!**

REDUCERI!
DDSDIAGNOSTIC.COM/SHOP

TESTARE, APOI ÎMBRĂȚIȘARE.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025